Szerkesztőség és kiadó hivatal
Piacz SIMONFFY-ház a városházával szemben

HIRDETMÉNYEK,
előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok valamint a lap szellemi részét illető minden közlemények ide intézendők

Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.
A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE.
Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	10 frt — kr
Félévre	5 frt —
Negyedévre	2 frt 50
Egy hóra	1 frt —

Hirdetési dij:
Öt-hasábospetitsor egyszeri beigtatásáért 5 kr
Bélyegdij minden hirdetésért külön 30 kr
Nyilttér 4 hasábos petitsorért 20 kr.

XI. évfolyam. 1884. Debreczen. Szerda, decz. 24. 252. szám

Előfizetési felhivás.

A **„DEBRECZENI ELLENŐR“** fennállása óta folyton gyarapodva, erősödve, bitünő szellemi erők által támogatva s szilárd gyökeret vert a nagy közönség kizalmában, s ma már tekintélyes helyet foglal el a magyar hirlapok sorában.

Több mint egy évtized képezi multját, mely alatt a közönség tántorithatlan buzgalommal igyekezett azt nagyrabecsült pártfogásával emelni.

A legtisztább magyar nemzeti politika az, melyet lapunk követ, oly politika, melynek a magyar szellem terjesztése s a magyar állam megerősitése végczéja, de mely soha sem lép le a higgadtság ösvényéről s a béke és egyetértés a megfontolás és mérséklet igéit hirdeti, kifelé befelé egyaránt.

Soha sem engedjük magunkat pártszenvedélytől elragadtatni s a fegyver, melylyel elveinkért küzdünk, mindig olyan, mely az irodalom méltóságához illik. Tiszta és elfogulatlan tájékozást akarunk adni az olvasónak hazánk és a nagy világ ügyeiről. Valódi szabadelvü szellem vezérli tollunkat s minden téren a józan haladás eszméit szolgáljuk.

Ez a **„DEBRECZENI ELLENŐR“** iránya, mely csábitó, szemkápráztató üres jelszavak helyett a nemzet felvirágzásának egyedül biztos, lassu utján igyekszik tehetségéhez képest előmozditani a haza javát s arra buzditani, lelkesitni olvasóit. **Vezérczikkeink elsőrendü irók tollaiból folynak.**

Tárczánkra kiváló gondot fordítunk s igyekszünk azt mindig érdekes olvasmányokkal, válogatott regényekkel, beszélyekkel ellátni.

A tárczánkban folyó: **„Holtomiglan“** czimü regényből (irta: **Vértesi Arnold**) külön levonatot készittettünk hogy **uj előfizetőinknek a regény már megjelent részét** is adhassuk.

Lapunk minden rovatánál az a törekvésünk, hogy mind a bel-, mind a külföldi eseményekből a legérdekesebbet s a legfontosabbat válogassuk ki olvasóink számára, kik lapunkban mindazt feltalálhatják, a mit a kétszerte drágább fővárosi lapokban találnak.

Azonfelül, **mint a magyar alföld legjelentékenyebb városának közlönye,** közvetitőül szolgál lapunk Debreczen és a vidék közt. Gyors és pontos tudósitást hozunk mindarról, a mi Debreczen város polgárait s a szomszéd megyék lakosságát különösen érdekli. **A városi és megyei** közügyek figyelmünk egyik főtárgyát képezik.

Távirati összeköttetéseink folytán minden fontosabb hirt a fővárosi lapokkal egyidejüleg közölhetünk, az **országgyülési tudósitásokat** pedig rövid távirati alakban már a **tárgyalás napján** — és igy minden fővárosi lapot megelőzőleg — hozzuk.

Ajánljuk tehát lapunkat, mely a vasárnap és péntek kivételével naponként megjelenik, mindazok szives figyelmébe, kik egy olcsó és népszerü modorban összeállitott lapot óhajtanak.

Előfizetési árak:

Egész évre	10 frt — kr.
Fél évre	5 frt — kr.
Negyed évre	2 frt 50 kr,
Egy hóra	1 frt — kr.

Előfizethetni helyben: a kiadóhivatalban Piacz Simonff-ház, továbbá Telegdy K. Lajos és ifj. Csáthy Károly urak könyvkereskedéseiben s vidéken postautalványnyal minden postahivatalnál.

VÉRTESI ARNOLD
a „D. E.“ szerkesztője és kiadója.

Boldog karácsonyt!

Szent áhitattal tekint a keresztyén világ lelki szemeivel a szent hajdankor eseményei felé. Látja feltünni a csillagot napkeleten, mely egy uj korszak hirdetője volt: látja a bölcseket, mint sietnek Betlehembe, hogy a megszületett megváltónak bemutassák hódolatukat. Látja azt a szegény hajlékot, melyben az igaz hit életre kelt; melyből az egész világra napfény áradt, mely elüzte a sötétséget a földről, mely melengető szeretettel öleli át a föld népeit.

Egy magasztos érzés dagasztja a keresztyén ember kebelét: a hála érzete az, melyet érez az istenség iránt, a miért elküldte az emberiség megváltóját.

Azóta hosszu századok viharzottak el; népek jöttek a régiek helyére, de az eszme, a hit ma is él, s azt nem pusztithatta el semmi áradat. Hálás kegyelettel ünnepeljük ma is a megváltó születésének napját, megemlékezvén arról, hogy a tudatlanság sötétjében bolyongó emberiséget ő vezette a közös hit boldogitó révpartjára, a hit, reménység és szeretet örökké derült ege alá.

És ez a hálaérzet teljesen indokolt. Mert ha elgondoljuk, hogy ezen hit nélkül, e szent tanok nélkül mivé lett volna az emberiség? Ha elgondoljuk, hogy az előtt a népek örökös harcban állottak egymással, pusztitván az erősebb a gyengét, nem ismervén és nem érezvén a felebarát szeretet legkisebb szikráját sem, — mig a világosság terjedésével, az isteni tanok e pusztitásoknak mily hatalmas gátat vetettek, lehetetlen, hogy ne érezzünk hálát a mindenható bölcsessége és hálát a megváltó utólérhetetlen emberszeretete iránt.

Egyes népek és nemzetek kebeléből is támadtak koronként kiváló férfiak, kik a szabadeszmék harczosai voltak, s a kik egész életüket a közjó előmozditására áldozván, népeiket a jólét partjai felé kormányozni igyekeztek.

Voltak és vannak nekünk is ilyen kiváló férfiaink. Voltak vértanuink, kik az isteni szabadságnak áldoztak fel életüket, küzdvén az elnyomás sötétje ellen. Illő, hogy midőn a keresztyén vallás diadaláról megemlékezünk, gondoljunk kegyelettel azokra is kik az egyeniőség és testvériség magasztos elveiért, — mely elv épen olyan isteni eredetü, mert a szereteten alapszik, mint maga a keresztyén vallás, — vérzettek el. Illő, hogy midőn a megváltó születésének örömünnepét üljük, megünnepeljük a szabadság testvériség és egyenlőség visszaállitásának ünnepèt is.

Bár jönne el az idő mielőbb, a mikor a partviszályok elsimulván, mindnyájan egy anya gyermekeinek ismernénk el egymást, s a szeretet közös tüzénél, olvadna fel a viszálkodás jege, mely eddig sokakat elválasztott egymástól.

Nem lehet messze ez az idő sem. Mert valamint a hit zászlóját porba nem tiporhatta századokon át a zsarnoki uralom, ugy a nemes törekvésnek előbbutóbb elismerést kell aratni, mi ha bekövetkezik, a pártviszályok elenyésznek, és a keresztyén világ jelszava: hit, reménység és szeretet, összeölelkezik az emberiség jelszavával s lesz szabadság, egyenlőség és testvériség!

Adja a szeretet istene, hogy ez mielőbb bekövetkezzék, s adjon nekünk mindnyájunknak addig is **boldog karácsont!!**

— Az uj ipartörvény értelmezése. Az országos iparegyesületnek az uj ipartörvény értelmezésére vonatkozó concrét eset alkalmából a földmivelés, ipar és kereskedelemügyi miniszter a következő — elvi jelentőségénél fogva szélesebb köröket érdeklő értesitést küldte:

„Értesitem az iparegyesületet, hogy általánosságban tett és inkább elméleti természetü kérdéseknek a miniszterium által leendő eldöntésére és ily módon az ipartörvénynek mintegy provokált magyarázásába, tekintve hogy a kérdéses viszonyok egyes concrét esetekben a fenforgó körülményeknél fogva felette különböző alakokat ölthetnek — annál kevésbe bocsátkozhatom, minthogy az ipartörvény értelmében ily concrét esetekben csak mint harmadfoku hatóság dönt a miniszterium és ezen döntéshez a kellően előkészitett első és másodfoku iparhatóság határozatai szükségesek. A mennyiben tehát az iparegyesületnél egyes érdekelt felek jelentkeznének ilyen kérdésekkel, utasitsa ezeket illető iparhatóságaikhoz, esetleg ha a kérdés egy az első foku iparhatóság által már hozott határozat helyes voltára vonatkoznék, utasitsa az illetőket a törvény által előirt folyamodási utra.“

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

HOLTOMIGLAN.

Regény.

Irta: ***Vértesi Arnold.***

(Folytatás.)

Máskor bizonyára nem kérdezősködtem volna a felől, hogy ki volt az idegen ur, ki ide hozott valamit zálogba; hanem a zavar, melyben az öreg Izsák volt, nem hagyott nyugodni, s mintegy kényszert éreztem, hogy kérdezősködjem.

Izsák vállat vonitott. Ő nem tudja, kivolt az idegen ur. Ő nem szokott kérdezősködni az idegen urak után. A nagy vendégfogadóban volt szálliva. Ő nem tud semmit egyebet.

S nyugtalan tekingetett szét. Ugy látszott fél valamitől.

Elmentem a nagy vendégfogadóba. Egy rozzant koresma volt a falu közepén, két vendégszobával, hová csak minden második hónapban tévedt be egy utazó vendég. A koresmáros egész készséggel adott felvilágositást, s nem győzte dicsérni az idegen urat, derék ur volt az, egész nap ivott s becsületesen megfizette a contóját. Még ajándékba utoljára egy ezüst tallért adott. — Három esztendő óta ez volt az első ezüst pénz, a mit a koresmáros látott, s rendkivüli tisztelettel viseltetett azon ur iránt, kinek elajándékozni való ezüst tallérjai vannak.

Két napig volt itt a koresmában szálliva. Csak este ment ki; nappal benn ült az extraszobában és ivott.

Nevét kérdeztem, de a koresmáros nem tudta megmondani.

Hanem tessék megnézni, ide beirta a könyvbe, — tevé hozzá.

S elömbe adta a könyvet, melybe ugyancsak kevés uév volt beirva A rendőrség fénykorában voltunk akkor, minden állam polgárnak legelső kötelessége volt a meldczetlit pontosan betölteni. Ezt a legkisebb faluban sem szabad volt elmulasztani.

Elővettem a könyvet s elolvastam a beirt nevet: „Kertész Frigyes.“

Ismeretlen név volt előttem. Soha nem hallottam.

A koresmárosnak azon megjegyzése, hogy az idegen ur csak este ment ki, gyanut költhetett fel bennem. Nem volt rá semmi bizonyitékom, mégis csaknem meg mertem volna rá esküdni, hogy ez volt azon férfi, kivel Etelka titkon a parkban találkozott. En legalább ezt gyanitottam.

Kérdezősködtem még aztán a koresmárostól az idegen ur külsnje iránt Ez az emáer nem tudta azt sem megmondani, szőke volt-e vagy barna. Felesége, ugy látszott, jobban szemügyre veszi a férfi-vendégeket. Az asszonytól tudtam meg annyit, hogy magas termetü ur volt, erős, de sovány inkább, mint kövér, koromfekete haja volt, hosszu, fürtös haj, hasonló szinü bajusza és barkója s közepén ki volt borotválva álla, mint a hivatalnok uraknak.

Teljesen idegen volt előttem. Nem emlékezem, hogy valaha láttam volna.

Lassan ballagtam hazafelé. Urközben meggondoltam, mit fogok tenni. Etelkának nem szóltam.

Midőn legelső izben egyedül maradtam Alvéghynével, megkérdeztem ő nagyságát, tudassa velem, hogy hivták Etelka férjét.

— Tudom, hogy nagyságodnak rosszul esik erről a dologról beszélni, — mondám, — de nem kiváncsiságból kérdezem. Legyen meggyőződve nagyságod, hogy szükségem van rá tudni e nevet, máskülönben hallgatnék, mint eddig hallgattam.

— Nem örömest emlékezem azon ember nevére. ki boldogtalanná tette szegény Etelkámat, — szólt ő nagysága. — En soha nem ismertem s nem akarom ismerni őt. Neve: Halmay István.

Meghökkenve haraptam össze ajkaimat. Kevésbe mult, hogy hangosan föl nem kiáltottam.

Ugyanazon ember, kit én egy éjjel kocsimon megszöktettem s ki iránt azt az ösztönszerü ellenszenvet éreztem.

Elmondám most ez esetet ő nagyságának. Ő nagysága kért, hogy hallgassak erről mindenki előtt, főleg Etelka előtt. Ne is kövessük mi ez ember nyomait; reánk nézve nem kivánatos tudni, hol van, merre jár és mit csinál?

Erre nézve nem voltam egy véleményben ő nagyságával, de nem mondtam neki ellent.

VII.

A nagy pecsétnyomó gyürü.

— Alig jöttem haza a kastélyba, alig mult el talán egy félóra, hallotuk, hogy az öreg Izsákot, a boltost elfogták, nagy motozást tartottak házánál s most vasra verve viszik börtönbe.

Azt beszélték, hogy valami arany, ezüst ékszereket találtak nála a tószegi molnár meggyilkoltatásakor elrablott holmiból. — Mindenki csudálkozott rajta. Ki gondolta volna ezt a gazdag Izsákról?

A cselédek sokat tudtak róla beszélni: Hogyan jajveszékelt, mikor kezére tették a láncot, hogyan kutattak fel mindent házában, s mennyi drága gyürüt és órát és mindenféle aranyat, ezüstöt találtak. Borzasztó, hogy mennyi drágaság volt ott. Természetesen azt képzelték, hogy ez mind a meggyilkolt tószegi molnáré volt.

Mindnyájunkat nagyoa meglepatt e váratlan esett. Etelkát renekivül nagy zavarba hozta e hir. Láttam, hogy nyugtalan, izegmozog székén s kezeit tördeli. Az én szemeim észrevették rögtön nyugtalanságát.

Félre hittam s átadtsm neki ékszereit.

— Ne aggódjék. Ime itt vannak. Semmi idegennek kezébe nem kerülnek és senki nem fogja megtudni, hogy két napot már Izsáknál töltöttek ez ékszerek.

Piruiva és bámulva nézett reám. Nem értette, hogyan juthattak ezek kezeimbe. Megmagyaráztam neki.

— Es most nem kivánok öntől egyéb bizalmat, csak azt, hogy ha még valaha ily eset jönne elő, igérje meg, hogy senki máshoz nem fog fordulni, csak hozzám. öreg barátjához. Pénztáram mindenkor rendelkezésére áll, s nem fogom kérdezni soha, hová akarja azt forditani. (Folyt. köv.)

Mai számunkhoz egy iv melléklet van csatolva.

Ermellék-szilágysági vasut.

(Befejező közlemény.)

V.

Debreczen, decz. 24.

Egy járás hasznáért őt nem áldozhatja fel a saját érdekeit. Tasnád nem messze fogja találni a nanykárolyin kivül a margittai álomást is; kiváltha a tasnád-margittai régóta tervezet kőut kiépittetik. Tasnádnak lehet fájni fog e mellőztetés s bosszuból (okul azonban majd geográphiai viszonyokat hoz fel) még erősebben fogja sürgetni Szatmármegyehez csatoltatását. Csakhogy olyan idegen ajku vidéken, hol tótok, ráczok, oláhok nagy tömegben laknak, a megyék beosztásánál egy magasabb szempont a mérvadó. Szilágymegyében a tulnyomóan magyar tasnádi járásnak nehéz de szép hivatása, hogy ott az oláhságos ellensulyozza.

Ha a figyelmes szemlélő egy tekintetet vet a térképre, okvetlen megvillan agyában azon eszme, hogy felette szerencsés vállalat lenne a szilágysági vasuttal Zilah mellett nem állapodni meg, hanem a Hoduloj kis patak mentén Vártelek, Bréd, Karika érintésével és az Agris patak völgyén Brodánfalva érintésével Zsibónak tovább vezettetnék. E távolság körülbelől 25 klmtr. Zsibótól Turbucza és Örmező között a Szamosvölgyé e térne s Dézsnél csatlakoznék a már kész szamosvölgyi vasuttal.

Ez által e tulajdonkép helyi érdekü vasut országos érdeküvé válnék. Az állam bizonyára — olyan mérvü támogatásban részesitné az érdekeltséget, mely a vállalat sikerének lenne záloga. A posta szolgálat fejében egy ilyen 200 kilométer vasutnál több százezer forint értékü részvényt átvenne az állam; tetemes lenne a só szállitás a Szamos-ujvár vidéki bányákból, a naszódi és beszterczei rengeteg őserdők fái ezen találnák meg a legegyenesebb utat a világpiaczra. De mi mindenben nem gazdag e nagy vidéken a természet? A föld felett és föld alatt még kiaknázhatlan kincsek hevernek.

Az állam nagymérvü támogatását annyival is inkább remélhetjük, mert e vasut épen Moldva és Dél-Oroszország felé vezet. Most pedig hazánknak a munkács-beszkidi vonaltól Predeálig közel 800 kilométernyi hosszuságban nincsen semminemü összeköttetése kifelé. E vasut kiépitése azonban a borgói szoroson át Moldvába, mint egyedül legtermészetesebb e szomoru hiányon egyszerre segitene. Azt hiszük, hogy a magas kormány felette nagy szolgálatot tenne közgazdaságunknak, ha behatóan foglalkoznék ez eszmével, s magáévá tenné a debreczen-ermellék-szilágyság-szamosvölgyi vasut ügyét. Mert ez a Fekete tenger és Dél.Oro[illegible] kereskedelmét mintegy varázsütés[illegible]lapesten át terelné nyugotra. E nag[illegible]ségü eszme felett már vetve legközelebbi budget vita alkalmával is.

Elmondtam nézeteimet. Vajha meghallgattatásra találnának. Kifejezésökben most elhagyott, — világtól elzárt vidéknek boldogulása vezérlett. Ohajtjuk, hogy Szilágy-megye férfiai vasuti politikájukban Nagy-Károlynál messzebb is lássanak. Ohajtjuk, hogy a szilágysági s érmelléki érdekeltség és Debreczen város lépjenek egymással solidaritásba s vasutunkat közös megállapodás szerint épitsék ki. Mindenek előtt ohajtjuk, hogy a nánás-debreczeni vasut társulat igen tisztelt igazgatósága miniszteri engedélyt kérvén vegye mielőb előmunkálatba a margita-zilahi vasutat is.

Z—y.

Városi rendkivüli közgyülés.

— Decz. 24. 1884. —

Főispán ur a gyülést kevéssel 9 óra után megnyitván következett a város patronátusi kötelezettségére vonatkozó tanácsi előterjesztés folytatólagos tárgyalása

K ö r ö s s y Sándor szólalt fel először, előre bocsátván, hogy ő nem ugy mint felekezeti ember, hanem mint bizottsági tag szóllal fel. A jogtudóst eláruló beszédben fejtegeti a történelmi eseményeket melyekből világosan látható, hogy nincs a világon olyan törvény melynek alapján a városra e pátronátust rá erőszakolni lehetne. Mert midőn Debreczen a szab. kir. városok sorába emeltetett és törvénybe igtattatott, csak az mondatott, hogy a város köteles a majdan alakulandó róm. kath. egyháznak templom helyet kijelölni.

Az ez ügyben beadott három inditvány közül a Márk Endre által beadottat nem fogadhatja el, mert tagadja, hogy a miniszter jogosult volna a törvényt hitelesen magyarázni, ezt csak az országgyülés teheti. Már pedig itt csak arról lehet szó hogy az országgyülés magyarázza meg és mondja ki, hogy Debreczen város nem patrónus és a patronatusi kötelezettségekkel semmi szin alatt nem terhelhető.

A S z a k s z ó Rezső által tett azon inditványt, hogy e tárgyban a kérvény egyenesen a királyhoz intézendő, azért nem pártolja, mert alkotmányos államban az uralkodó egy maga n m gyakorolhat olyan jogot hogy valakire terhet rójon, vagy valakit valamely teherviselés aló feloldjon.

A tanácsi előterjesztést pártolja tehát, mint a mely az egyedüli helyes uton mozog.

S o m o g y i P á l pártolja a M[illegible]rk Endre inditványát, mert ő időt akar adni annak a sérelmes rendeletet kibocsátó miniszternek, hogy sérelmes rendeletét visszavonhassa, nem akarván azt a minisztert mint olyat a ki a törvénynyel homlok egyenest ellenkező rendeletet adott ki az országgyülés elé vádlottként hurczolni.

J ó n a Dániel szintén a M á r k Endre határozati javaslatát pártolja, azon kérelmét terjesztvén elő, hogy ma és a menynyiben abban ellentmondások volnának, az megfelelőleg kijavittassék.

B e k e Mihály szintén a M á r k Endre határozati javaslatát pártolja s azt mondja, hogy a város az országgyüléshez fordul, elzárja maga előtt azt az utat, melyet a törvény kijelől, t. i. azt, hogy a sérelmes miniszteri rendeletek ellen, magához a rendeletet kibocsátó miniszterhez kell folyamodni.

Dr. O z o r y István nem fogadja el a tanács javaslatát, mert ideje, hogy ez a kérdés egyszer már valahára tisztássék, pártolja a M á r k Endre javaslatát.

(Itt meg kell szakitanunk tudósitásunkat, mert lapunk délben jelenvén meg, az eredményt be nem várhatjuk.)

Debreczen város viriliseinek névsora 1885-re.

Steinfeld Ignácz 6380 frt 98 kr, Geréby Fülöp 2004 frt 72 kr. Szikszay József 1819 frt 48 kr. Csanak József 1404 frt 40 kr, Kövesdi János 1336 frt 02 kr, Berger Henrik 1331 frt 64 kr, Szabó Lajos 1131 frt 45 kr, Simonffy Sámuel 977 frt 38 kr, Dalmi Károly 965 frt 08 kr, Tóth Antal 903 frt 80 kr, Dr. Kola János 856 frt. 64 kr. Sesztina Lajos 836 frt. 89 kr, id. Fodor István 830 frt. 86 kr, Klein Ignácz 805 frt. 39 kr, Kardos László 787 frt. 61 kr, Stenczinger Károly 748 frt, Schäffer Nándor 732 frt. 13½ kr, Koszorus Lajos 746 frt. 38 kr, Weisz Mózes 702 frt. 42 kr, Bulszter Ágoston 680 frt. 61 kr, Hajdu Gyula 646 frt. 32 kr, Magyar Gábor 644 frt. 40 kr, Kálmánczhey Mór 641 frt. 28 kr, Jámbor Ferencz 626 frt. 96 kr, Barcsay István 608 frt. 32 kr, Biedermann Eisig 602 frt. 54 kr, Huszár Károly 595 frt. 24 kr, Telegdy K. László 577 frt. 36 kr, Dr. Szikszai Szabó József 554, Rickl Antal 551 frt, 58 kr, Dr. Zelizy Dániel 538 frt. 48 kr, Liptay Miklós 518 frt. 52 kr, Kaszanyitzky Endre 510 frt. 96 kr, Varga Ferencz 504 frt. 02 kr, Steinberger Gyula 504 frt, Fried Károly 497 frt, Takács Ferencz 487 frt. 04 kr, Lévai Ferencz 480 frt. 79 kr, Czégély Ferencz 479 frt. 96 kr, Huttlész István 472 frt. 72 kr, Nánássy László 468 frt. 20 kr, Konti Lajos 466 frt. 28 kr, Rotschnek Emil 463 frt. 99 kr, Nánassy Lajos 456 frt, 44 kr, Paksy Imre 450 frt. 62 kr, Liederman Mihály 449 frt. 16 kr, Némethi Sándor 439 frt. 81 kr, Komlóssy Arthur 433 frt. 78 kr, Abrahám László 432 frt. 24 kr, Kuczik Gábor 431 frt. 04 kr, Nemes Gábor 428 frt. 94 kr, Simon István 428 frt. 60 kr, id. Barcsay Miklós 427 frt 01 kr, Rosenberg Vilmos 426 frt 56 kr, Somogyi János 419 frt 85 kr, Horváth István 416 frt 73 kr, Bányai István 411 frt 28 kr, Kádár István 410 frt 88 kr, Knoll Pál 410 frt 03 kr, Weisz I. Lajos 409 frt 65 kr, Steinfeld Antal 400 frt 46 kr, Miklósi Mózes 398 frt 07 kr, Varga Károly 395 frt 55 kr, Jóna István 393 frt 97 kr, Kovássi Lajos 389 frt 91 kr, V. Szabó Miklós 388 frt 42 kr, Buzás Elek 383 frt 79 kr, Buday József 383 frt 68 kr, Vecsey Viktor 383 frt Csáky Gergely 371 frt 08 kr, Márk Endre 363 frt 57 kr, Reviczki Emil 362 frt 86 kr, Feischl Károly 360 frt 99 kr, Béressy Sámuel 355 frt 07 kr, Ambruzs Jakab 352 frt 10 kr, Jeney József 346 frt 71 kr, Polgári András 343 frt 44 kr, Kovács Sándor 339 frt 38 kr, Froner Bernát 332 forint 85 krajczár, Szentessy István 329 frt 05 kr, Dr. Fáy Márk 328 frt 88 kr, Filótás Ferencz 327 frt 13 kr, Pálfy Dániel 320 frt 47 kr, Buzás Pál 313 frt 94 kr, Harsányi Sándor 320 frt 44 kr, Horváth Tamás 311 frt 33 kr, Pásztor János 311 frt 28 kr, Muraközy Károly 307 frt 94 kr, Poszert János 307 frt 02 kr, Simon György 306 frt 79 kr, Trocsányi Ferencz 304 frt 32 kr, Szatmári István 302 frt 48 kr, Klein Zsigmond 300 frt Vásári István 298 frt 75 kr. Tamási Károly 489 frt 32 kr.

Póttagok: Pinczér Mihály 296 frt 14 kr, Jakabovics Aladár 202 frt 32 kr, Ormós Gábor 290 frt 90 kr, Komlóssy M. 289 frt 70 kr, Mezei István 284 frt 92 kr, Pap János 278 frt 74 kr, Áron M. 278 frt 54 kr, dr. Kemény Mór 278 frt 38 kr, Harsányi János 265 frt 38 kr, Öry Mihály 561 frt 72 kr, Altman József 260 frt 63 kr, Kálmán András 251 frt 97 kr. Fancsovics Mátyás 248 frt 17 kr. Czegledi Gyula 245 frt 94 kr, Kulcsár József 240 frt 51 kr. Horváth Mihály 240 frt 20 kr, Moldoványi Ignácz 239 frt 30 kr. Szabó Sándor 238 frt 10 kr. Móricz András 239 frt 70 kr. Rosman Jakab 232 frt 45 kr. Fehér Andras 262 frt 43 kr, Weinbergur Lajos 231 frt 79 kr, Zöld István 230 frt 58 kr, id. Mike Ferencz 230 frt 51 kr, Boschetti András 229 frt 72 kr, Erdei Pál 229 frt 23 kr, Horog József 226 frt 25 kr. Kertész Mihály 226 frt 15 kr, Sz. Nagy Károly 225 frt 79 kr, id. Zöld János 225 frt 77 kr, Szikszai István 225 frt 57 kr, Borsai Sámuel 225 frt 51 kr, Szabó Sámuel 224 frt 80 kr, Király Imre 230 frt 94 kr, Mede Gyula 217 frt 82 kr, Czeglédi József 217 frt 42 kr. Szőke István 216 frt 75 kr, Gyarmati János 216 frt 70 kr, Györfi Péter 216 forint 34 krajczár.

Napi hirek.

— **Lapunk** közelebbi száma a karácsonyi ünnepek miatt csak szombaton fog megjelenni. Kedves olvasóinknak boldog ünnepeket kivánunk.

— **Isteni tiszteletek.** A karácsony első napján a református nagytemplomban a szent beszédet nt. N é m e t h y Lajos a kistemplomban pedig nt. K i s s Albert ur fogják tartani. — A r o m a i c a t h. templomban 9 órakor zenés mise lesz; a sóló betéteket H a l m a i n é és K u b a i n é urnők énekik.

— **Mellékletünk.** Lapunk mai számához egy egész iv melléklet van csatolva, melynek tartalma a következő: „A karácsonyfa“ (költemény) V á r a d y Antaltól; „Egy karácsonyest“ irta V é r t e s i Gyula;

Magdolna.

(Népies dráma, irta: Rákossi Jenő, először adatik á debr. szinházban 1884. decz. 25-én.]

A debreczeni szinházban holnap egy eredeti népszinmüvet mutatnak be először, melyet jeles tollu irónk Rákosi Jenő irt. — Szerző, ki a szinpad titkait, mint volt szinházi igazgató, jól ismeri, nem kevésbé érti annak módját is, hogy mikép kell hatást csinálni. E tekintetbeni szakavatottságáról darabja is tanuskodik, mert a függöny hatszori legördülését mindig az általános meglepetés előzi meg, és az egyes képek végei a nézőközönségben megdöbbenést is keltenek.

Rákosi e darabjával a Zola féle naturalisztikus irányban mozogván, ugy látszik, hogy darabját az erősebb idegzető egyének számára, irta, mert biz annak látásán a puhaszivüek könnyen sirva fakadhatnak.

Rákossi „Magdolna“ czimü paraszt tragédiájának tendentiája — mint Zola „Emberirtójában“- — az elharapódzott pálinkaivás és abból következő elaljasodás ellen van irányulva és ha tekintetbe vesszük a darabban előforduló Magda becsületes leány fokozatos sülyedését, bemutatott példájával eléggé képes annak veszélyes hatását illusztrálni.

A darab meséje röviden a következő.

Laczi Gyömbér Mihály gazdaember fia már régóta szerelmes Magdába egy becsületes leányba, de a kihez az öreg Gyömbér őt adni nem akarja. Midőn tehát az öreg ember fiát, ki Boszniából hazatérve, Magdával először találkozik, az utóbbival együtt találván szóváltás keletkezik apa és fiu között és előbbi haragjában póznát ragadván fiára, ki a keze ügyében akadt sarlóval magát védve atyját véletlenségből ugy megtalálja ütni, hogy az rögtön életelenül földre rogy.

Laczi ijdtében világnak megy, őt pedig a törvényszék, mint apagyilkost körözteti.

Ez tulajdonképen a szinmünek előjátéka mert maga a történet már a fővárosban kezdődik, a hova Magda mint szobalány, Laczi mint urasági inas kerül fel.

A Koronai házban, a hol Magda szolgálatban áll, veszi kezdetét a borzasztó tragédia. Itt találkozik véletlenségből Laczi Magdával. Hogy pedig magukat háboritlanul kibeszélhessék, utóbbi kedvesét szobájába bujtatja, mig dolgát elvégzi. Ezalatt Laczi anyja is megérkezik, hogy Magdától fia felől valamit megtudhasson. Mig azonban ezek történtek, Koronai lump fia elcseni anyja brilliant ékszerét és a házuknál különféle munkát végző Sisko nevü hordárral, — ki, mellesleg legyen mondva, szintén szerelmes Magdába és csak azért, hogy utóbbit a fővárosba követhesse, a fővárosban hordárrá lesz, — a zálogházban elzálogosittatja. Most tehát kiüt a vihar. Koronainé szobaleányán keresi ékszereit és rendőröket hozat. A szegény lány, hogy szobájában a kutatást megakadályozhassa, a lopást előbb magára, később pedig Laczi anyjára vallja, igy akarván kikerülni a fiunak anyjával való találkozását. A rendőrök látván azoban a leány habozását, betörnek a szobába, a honnét Laczi jő ki. — Anya és fiu már-már elárulná egymást, ha Magda ideje-korán mindegyiküket ovatosságra nem intené. A rendőrök tehát már el akarják Gyömbérnét hurczolni, midőn Sisko lép a szobába, a kitől egyrészt azt tudják meg, hogy az ékszert a kedves Berczi urfi csente el, de másrészt azt is, hogy Laczi a Gyömbérné fia. A rendőrök tehát nagy fogást tettek, mert végre kézrekeritették Gyömbér Laczit az apagyilkost, kit anyja és Magda egetrázó sikoltásai közben el is hurczolnak, később halálra itélnek és a vesztő helyre is visznek, hogy kivégezzék.

Magda, hogy Laczit megmenthesse, minden áldozatra kész. Igy most elfogadja Koronai lump fiának abbeli ajánlatát, hogy ha Laczi megkegyelmezését ki viszi, kész szeretőjévé válni. Es midőn Lajos a megkegyelmezési hirt tudtára adja, az leveréleg hat reá, mert most látja csak be lépésének meggondolatlanságát: eladta magát.

A következő felvonásban Magda a bukott nő lakosztályában vagyunk. Uracsok képezik vendégeit, és határtalan fesztelenség jellemzi életmódját. A szivarok füstje mellett töltetnek a likörös poharákak, és a ki a társaságot az ivásra legjobban nógatja, az maga a háziasszony, maga Magda.

De hirtelen egy kis változás áll be az egyhangu dorbézolásba. Egy ifju leány, egy „backfisch“ lép hirtelen a s obába és sirán-kozó hangon kéri Magdát, hogy adja vissza neki Lajosát, ki szintén Magda körül legyeskedik. Az uracsok epedő pillantásokat vetnek e csinos kis leányra, kinek elbeszéléséből csak annyit tudnak meg, hogy ő neki anyja sincs s tán nem is volt, és hogy Lajos anyja az övé is. — A kis lány kérő szavai oly hatást tesznek Lajosra, hogy hevesen megragadja őt és elviszi magával. Magda e feletti bujában ismét a likörös poharakban keres vigaszt és pedig ugyanannyira, hogy félrészegen hanyatlik vissza a pamlagra.

Az ötödik kép a pesti dunaparton játszódik le. Egyik pálinkás boltból egy rongyos és rezes arczu részeg asszonyt dobott ki a pálinkás zsidó, mert nem birta pálinkáját megfizetni. Az asszony, kiben Magdát ismerjük fel, éktelen szitkozódások közepette vánszorog a rakparton, mig egyszerre egy uri emberbe ütközik. Ez uri ember Berczi, Koronainé fia, ki feslett életével még most sem hagyott fel és ki most is ezon töri fejét, hogy mikép kerithetné hatalmába azt a kis „bakfist“ a kit egyszer Magdánál látott, s egy százas igéretével megnyeri tervének Magdát. A kicsinált terv szerint Magda a kis leányt lakásába csalja, ott italába álomport tesz és Berczi ur a kellő pillanatban átveszi őt s kocsiján lakásába viszi. De hogy e dologról még kocsisa se tudjon, egy rongyos embert fog az utczán, hogy e kaland alatt végezze az a kocsis dolgát.

A szindarab utolsó képe Magdának nyomorult szobáját mutatja. E szobában az összes butorzatot egy szalma ágy egy rozzant asztal és szék képezi. E szobába csalja Magda a kis Magdust. Az álomport szerencsésen vizébe keveri, mely csakhamar megteszi hatását, mert a kis leány egyszerre elveszti eszméletét és őt Magda az ágyra fekteti. Midőn azonban a kis leány magán kivül szétbontja ruháját Magda, egy arany keresztet pillant meg nála, melyben saját keresztjét és e körülménynél fogva a leányban saját gyermekét fedezi föl.

E felfedezés és az anyai szeretet ugyannyira megváltoztatják azt a még előbb is oly pénzsovár iszakos asszonyt, hogy midőn az ujonnan fogadott kocsis, az a rongyos ősz ember, a szobába lépve a leányt követeli, neki a kiadást kereken megtagadja és kijelenti, hogy ez alélt leányt ha kell életével is megvédendi. Az a rongyos ősz ember azonban, kiben ugy lásszik, hogy kihalt már minden emberi szeretet, nem oly könnyen hajt szavára, mert uj ura parancsát teljesitendő, megragadja azt az iszákos asszonyt, hogy félre lökje. És a mint igy dulakodva egymásra tekintenek, hirtelen mintegy megdermedve megállanak. Magda a rongyos ősz emberben Laczit ismeri fel, mig ez viszont az iszákos aszszonyban régi szeretőjét, Magdát.

Laczi most elkeseredett hangon hányja, Magda szemére, hogy mivé lett, hogy mivé lettek mindketten, mire Magda elbeszéli neki hogy gyalázatának ép az lett okozója, a kinek most parancsát akarja teljesiteni. Igaz, mondja Magda, ez ártatlan lánykát is halójába akarja keriteni, „pedig — a saját leányom.“

Az elkeseredés e pillanatában lép a szobába Berczi ur, ki emberének hosszu kimaradása felett töprengve, jő utána.

Magda most szemére veti gyalázatos tettét, becstelen magaviseletét, tudtára adja hogy az a kit most ujból el akart csábitani, saját leánya. Berczi ur e kényelmetlen helyzetből minden áron menekülni akar, de Laczi nem birván magán tovább uralkodni, Magda biztató szavára torkon ragadja Berczi urat és élettelenül a székre vágja.

Mig a szobában e szomoru jelenet lefolyást nyert, azalatt kivülről Lajos hangja hallatszik, ki egyre Magdus nevét szólitja. Hogy tehát a kis lány felébredésekor a halott arczát meg ne pillanthassa, azt egy fekete kendővel takarják le. Es midőn Magdus felébred és meglepetve tekint a széken fekvő alakra, Magda tudtára adja, hogy az egy szerencsétlen ember, kit szobájába hoztak. Azután felkéri őt, hogy imádkozzék lelki üdvösségeért.

Magdus ép a megholt ember fölött teszi össze kezeit midőn Lajos bejöve hozzá rohanva és magával ragadja a bünbánó Magdolna lányát a kis Magdust mely után a függöny legördül

Ez a darab meséje, melylyel Rakosi az életet a maga rideg valóságában kivanja adni.

„Első szerelem“ pályanyertes vigjátékból mutatvány Somló Sándortól; „Sckakespeare epigonok“ Szabolcsi Lajostól; „Jég virágok“ (karácsonyi képek) Horváth Károlytól; „A hadbirák előtt“ (rajz) Karczag Vilmostól.

— **A debreczeni vadásztársulat** tiz tagja folyó Deczember hó 28-án a Savós kuton hajtó vadászatot tart. Kezdete a csárdánál reggel 8 órakor.

— **Nyilt számadás** A dereczeni izr. betegsegélyző nőegylet alólirott elnöksége a hála érzetével tudatja a n. érd. közönséggel, miszerint a folyó hó 13-án rendezett táncestély anyagilag is várakozáson felül sikerült. Bevételek: Belépti jegyekből 428 frt, felülfizetésekből 195 frt 90 kr. az 1 db. cs. kir. arany, az estélyen elárusitott tárgyakból 586 frt 34 kr, összesen 1211 frt 14 kr. és 1 drb. cs. kir. arany. Kiadás 345 frt 92 kr. Marad tiszta jövedelem 865 frt 22 kr. és 1 drb. cs. kir. arany. Ez alkalommal hálás köszönetet nyilvánitunk mindazon hölgyeknek kik a jegyek elárusitásával az ajándék tárgyak beszerzésével oly buzgón fáradoztak, mindazon kisasszonyoknak kik az est fényének emelésére jelmezben jelentek meg és a tárgyak elárusitása körül annyi buzgóságot fejtettek ki, valamint a n. é. közönségnek kik áldozat készségükkel a jótékonyság oltárára oly nagyban áldozának. Kelt Debreczen 1884. decz. 23. A debr. izr. betegsegélyző nőegylet elnöksego.

— **„Magdolna“** holnapi előadására ismételve felhivjuk a közönség figyelmét. A népdráma ismertetését tárczánkban találják olvasóink.

— **Ertesitès.** Az 1885-dik évben Budapesten tervezett országos kiállitásra, még e hó folytán, felkülendi népiskolai és leány nevelöintézeti dolgozatok, valamint a tanitóink által készitett taneszközök a ref. leány nevelő intézet nagy termében az iskolaszék által f. hó 27-én délután felülvizsgáltatni illetőleg elbiráltatni fsgnak. Más nap azaz f. hó 28-án mindezen felkülendő tárgyak ugyancsak a ref leány nevelő intézet nagy termében közszemlére kiállittatnak. Mire a tanügy iránt érdeklődők becses figyelmét teljes tisztelettel felhivom. Debreczen, 1884, Némethy Lajos iskolaszéki elnök.

— **Lapunk tegnapi** számának közgyülési rovataiba az a hiba csuszott be, hogy az ott felszóllalók között Kardhordó Ambrus emlittetett Szakszó Rezső helyett, mit ezennel helyreigazitunk.

— **Szép ezüst koszoru** vonja magára a közönség figyelmét a Beke László kirakatában. A kitünő munka Lőrincsák László aranymüves mühelyében készült s ez alkalomból is nem mulaszthatjuk el nevezettnek ékszerüzletére a t. közönség figyelmét felhivni.

— **Karácsony az udvar**[illegible] a királyi családra tudvalevőleg kettős ünnep, mert a ktrályné születésnapjával összeesik. Az ünnep mely az idén tudvalevőleg a budai várpalotában tartatik meg, a királyné kivánságára a legegyszerüben fog végbemenni. Ma 24-dikén reggel a várkápolnában csendes mise volt, melyet az egész udvar végig hallgatott. A délelőtt fogadta a királynő a szerencsekivánatokat. Délután a királynő lakosztályában családi ebéd lesz. Este ismét a királynő lakosztályában gyülnek össze a családtagok s itt állitják fel a karácsonyfát is.

— **Zeneestély**. Unnep másodnapján Vilmos Lajos vendéglőjében a Magyari testvérek zenekara mellett zeneestély tartatik.

— **Mai számunkhoz mellékelve** veszik olvasóink a Franklin-Társulat kiadásában megjelenő hirlapok elővizetési fölhivását. Ez utóbbiak között a legrégibb az immár 32-ik évfolyamát élő „Vasárnapi Ujság“ mely nagy képes hetilapnak az olvasó közönség e kipróbált házi barátjának, jövőre legjobb ajánlása, képeinek évről évre szaporodó száma és szép kivitele mellett, kiváló irodalmi erők által kiállitott, folyvást növekedő változatos tartalma, mely teljesen fölöslegessé teszi a magyar közönségnek hasonló külföldi lapok járatás t: mig társlapja, a „Politikai Ujdonságok“ a politikai heti események gondos és hü összeállitását adja s képes gazdasági melléklappal van bővitve. — A „Képes Néplap“ a legolcsóbb hetilap, a kevésbbé vagyonosak vasárnapi ujsága, tanulságos és mulattató tartalommal, s a politikát tárgyaló rendes rovattal; ezek kiegészitője a „Világkrónika“ czimü képes melléklap, mely eddigi rovatai mellett ujévtől kezdve nagyobb elbeszéléseket és regényeket is fog közölni és a mely hetiközlönynek ép ugy, mint a „Képes Néplap“ nak ára félévre csak 1 frt. Ugyanazon iv tartalmazza a „Jogtudományi közlöny“ szaklapnak előfizetési fölhivását, továbbá a Franklin Társulat könv kiadványainak jegyzékét

— **Az anyòs sorsa**. Connecticut állam Grenway városában egy fényképész fényes üzletet csinált az ajtóra kiragasztott következő hirdetés által: „Tekintettel arra, hogy ma anyósom halálának évforduló napja van, fél áron készitek fényképeket.

— **Egy kis félreértés**. Ur: „János! szivarjaim megfoghatlan módon eltünnek! En azt hiszem, te hordod el öket.“ — Szolga: „En a nagyságos ur t. mindjárt szolgálatba lépésem alkalmával kérdeztem, hogy szabad é dohányoznom és azt tetszett válaszolni: Igen, de csak a házon kivül.“ — Ur: „De hát az istenért, nem az én szivarjaimat!“ Szolga! „Hát mit? Ha a magamét akarom szini, talán csak nem fogok arra előbb engedélyt kérni?

[illegible]lhivás

a

„Debreczeni Hirlap“-ra.

Egy év letelt s a „Debreczeni Hirlap“ legközelebbiszámának megjelenésekor már a második évfolyamába lép.

Azt hisszük, és pedig elbizakodottság nélkül, hogy életrevalóságunkról tanuságot tettünk, mert lapunk minden megjelenésekor, tehát minden péntek napon szivesen fogadott olvasmánynyal szolgált. Az év folyamán számos nevezetes eseményről hoztunk tudósitást, megelőzve a többi helyi lapokat, mert csaknem minden pénteki napra esett olyan esemény, a mely iránt különösebben felébredt az érdeklődés, és a melyről mi mindig siettünk kimeritő tudósitást nyujtani.

Apróbb czikkeink mind eleven, jókedvü stylban vannak irva, mig komoly czikkeinket a tárgyilagosság és önálló semmi befolyást nem türő gondolkodás jellemzik.

Rendes **belső dolgozótársaink** között vannak Vértesy Arnold, Péter Gábor, Szabolcsy Lajos, Vértesy Gyula (Julius) és Zoltay Lajos (Gyapáros). — **Külmunkatársaink** közül közleményeket hoztunk és fogunk hozni számos kitünő irótól, kik között elég felemlitenünk a következőket: gróf Vay Dániel, gróf Teleky Sándor, Tóvölgyi Titusz, Bodossy Pál, Szabó Endre, Komócsy József, Berger Henrik, Kiss József, Reviczky Gyula, dr. Váradi Antal, Somló Sándor, Murai Károly, Porzsolt Kálmán, Adorján Sándor, Abonyiné Klósz Honka, Futó Mihályné, Dr. Szántó Sámuel, Sorger József, Vadon Sándor, Balogh Zsigmond, Radó Bertalan sat.

E diszes névsor elég biztositék arra, hogy ezután is mindig az irodalom magas szinvonalán álló és kellemes olvasmányokat fogunk nyujthatni.

Lapunk minden pénteken jelenik meg, tehát oly napon, a mikor Debreczenben más helyi lap nincs mindenkor 8 oldal terjedelemben.

Kérjük a n. é. közönség szives pártolását.

*

Előfizetési ár: egész évre 4 frt.
fél évre 2 frt.
negyedévre 1 frt.

VÉRTESI ARNOLD „D. H.“ kiadója. — KARCZAG VILMOS a „D. H.“ szerkesztője.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos Vértesi Arnold.
Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

Nyilt-tér

Czukorrépa takarmányozásra

kapható métermázsánként 50 krjával

a debreczeni czukorgyár udvarán.

Bár előitélet és gyanusitások hátráltatják — de a valóban jó végre mégis utat tör. Hogy ez tény, bizonyitja a mindinkább növekedő kereslet a valódi horgony Pain-Expeller után. E régbevált háziszer a legtöbb családnál mint hatékony bedörzsölési szer csuz, köszvény, tagszakgatás stb. ellen folyton kéznél tartatik és mindenki által, a ki már használta, hálából másoknak is ajánlatik. Aki ennek valóságáról önmagán tett használat után meg akar győződni, az csakis „Richter fele horgony Pain-Expellert“ kérjen és hamisitványt meg ne vegyen. 40 és 70 kros árban a legtöbb gyógyszertárban készletben tartatik. **Richter F. Ad. és társa, Bécs.** — Főraktár **Prágában** az „arany-oroszlán“ gyógyszertárában, Niklasplatz 7

SONKA

özv. Laky Imréné urnő által páczolt füstöltetett kilója 65 krajczár

Geréby Fülöp

kereskedésében.

BOROK.

KATZ LAJOS korkereskedésében a legjobb minőségü tisztán kezelt érmelléki borok következő árakban kaphatók:

1 liter 1884. asztali	20 kr.	50 litertől 9 frttól	10 frig
1 liter 1882—83. finom asztali	24 „	50 „ 16 „	18 „
1 liter 1882—83. bakar	30 „	50 liter	25 frt.

Üveges fehér bakarok, különböző évekről, finom szomorodi, kitünő tokaji és ruszti asszu borok vegyészileg megvizsgált ó csemege vörös borok, u. m.: ménesi, egri, budai, sashegyi, szegszárdi, kitünő rácz-ürmös és fróf Nemes-féle Rising orvosi malaga-sect, magyar és franczia pezsgők és több itt fel nem sorolt fehér és vörös borokat jutános arban, gyors és pontos kiszolgáltatás mellett ajánl

KATZ LAJOS
borkereskedő.

Porczellán, bádog és fa Gyermek-játékot

feltünő olcsó áron ajánl

PÁJER JÓZSEF

üveg és porczellán-üzlete.

Kitüntetve 15 kiállitáson folyton a legelső dijakkal, legutóbb

London 1883. nemzetközi halaszati kiállitás *2 nagy arany érem minősége* és elkészitése módjáért.

MÖLLER PÉTER Christianiaban (Norvegia)

A Wasa- és szt. Olafs-rend vitéze, a Société de la Pharmacie á Páris levelező tagja, a kir. tudom. társulat tagja Dortheimban, tiszteletbeli tagja az orvosok társulatának Stockholmban stb. a Pharmacopoca Norvegika 1854. II. részének szerkesztője Gyárosa s egyedüli szállitója a **Möller-féle legtisztább Lofot** halmájolajnak (Cod liver oil)

ára 1 frt.

Védjegy.

6 palaczknál bérmentve. Ismét eladóknak megfelelő kedvezmény Ezen halmájolaj Möller saját gyáraiban Kabelwaag Stamsund és Gulvigban a Lofot szigeteken a gadus morrua halak friss, válogatott májaiból gondosan készitve s a gyár székhelyén általa palaczkokba töltögetve halványsárg. természetes szinnel bir, oliva olajnemü izü s könnyen emészhet voltánál fogva a bel- és külföldi legelső orvosi tekintélyek álta a mell- és tüdőbajoknál, görvély-kór, sömör sat.-nél a legmelegebben ajánltatik.

Gyermekek előtt ez csakhamar csemegévé válik.

A Möller-féle halmájolaj csupán eredeti tojásdad üvegekben, ez eredeti árujegy és zárkupacsesal ellátva adatik el.

A védjegyre is pontosan ügyelni kell, valamint minden palaczk mellé mellékelt értekezésre is a [illegible] halmájolaj, annak készitése és hamisitásáról. [illegible]

Kapható a birodalom valamennyi gyógyszertára és gyógy-füszerkereskedésében, s nagyban a főraktár által

Eckardt Pálnál Bécs, III. Ungargasse 12.

Raktárak:

Debreczenben: (főraktár) Csanak József kereskedésében, továbbá dr. Rothschnek V. Emil, Göltl Ferdinánd, Tamási Károly gyógysz. Budapesten: Török József, Hantel Károly, Pataky Károly gyógysz. Thallmayer és Seitz füszerkereskedő. Pillich Ferencz füszerkereskedő. Aradon: Rozsnyai M. gyógysz. Marx Adolf, keresk. Földes Kelemen gyógysz. Csaba: (Békésm.) Biener B, keresk. Nagyvárad: Nyiri Gy. gyógysz. Weisz Bernát keresk. Gyöngyösön: Baruch József gyógysz. Gyula: (Békésm.) Ferenczy Alajos keresk, Hódság: Gritzman Károly gyógysz. Kolozsvár: Szeki Miklós gyógysz. Miskolcz: Dr. Csáthy Szabó István, Ujházi Kálmán, Dr. Herczl Mór gyógyszerész. Nagy-Szt-Miklós: Maly János gyógyszerész. Szeged: Tóth Péter, Brem Vilmos, Kovács A. gyószerész. Mármasor.-Szigeth: Marossan A. gyógyszerész. S.-A.-Ujhely: Pintr Ferencz gyógyszerész. Zilahon: Weisz Sámuel gyógysz. Kula: Niertit Béla gyógysz. Munkács: Gottier L. gyógysz. Nyiregyháza: Emil Koranyi gyógysz. Rimaszombat; Sós Liszko. Trencsén: Simon A. gyógysz.

Karácsoni
és
ujévi ajándékok.

Ajánlunk egy dusan felszerelt raktárt

arany-, ezüstnemüekben,

ékszerekben és órákban

gazdag választékban és a legjutányosabb árak mellett.

Ócska **ARANY** és **EZÜST** vètetik vagy cseréltetik a legmagasabb èrtékben.

Tisztelettel

Blau Lipót és Fiai.

Karácsoni és ujévi ajándékok

bevásárlására ajánlom legujabban berendezett:

Gyermekjáték raktáramat,
hol a legdusabb választék áll a nagyérdemü közönség rendelkezésére.

Bismark egészségi-pipák,
bagószivó patrónnal ellátva, hosszu vagy rövidebb szárral, és ugyanazok VADÁSZOK számára *fából, tajtékkal* bélelve, legujabb találmány.

Üdvözlö és ujévi kártyákból és
kottillion jegyekből
nagy raktárt tartok a közeledő idényre.

Lánggal égő vihar gyufák,
melyeket bármily erős szél sem képes eloltani, és vadászoknak vagy gazdálkodóknak nélkülözhetlen, *kizárólag nálam kapható.* Elárusitók mérsékelt engedményben részesittetnek.

Játékkártyák az uj-pesti kártya-gyárból.

IGÉRVÉNYEKBŐL minden huzáshoz szolgálhatok:

Bécs város, fönyeremény ára 2 frt 50 kr és bélyeg, huzása 1885. január 1-én.	200,000 frt
Jótékony czélu államsorsjegy fönyeremény ára 2 frt, huzása deczember hó 29-én.	60,000 „
KINCSEM SORSJEGYEK fönyeremény ára 1 frt, huzása február hó 20-án.	50,000 „

Magyar hirlapirók nyugdijintézetének sorsjegyei ára 20 kr, a huzás napjáig mindenkor készletben vannak.

Steijerországi arany és ezüst halak.

MENDELOVITS LAJOS
főtér, városházzal szemben.

SZABÓ LAJOS FIAI

divat- és kézmüáru üzletükben Debreczen, rózsatér,

Az őszi és téli idényre nagy választásban kaphatók:
Divatos női ruhakelmèk, flanelek, női posztók;
Fekete ternók, cachmirok és mindenféle gyászczikkek;
Selyem szövetek és szines atlaszok, bársonyok;
Selyemkendők, gyapju téli kendők minden nagyságban;
Kreász, rumburgi, fonal és pamutvásznak;
ÁGY és ASZTALNEMÜEK, BARKETEK, KALMUKOK;
Csipke és szövet ablakfüggönyök;
SZŐNYEGEK, FUTÓ, ÁGYELÉ és NAGYSZŐNYEGEK;
Csipkék, szalagok, ruhadiszek, bélésnemüek, gombok;
PAMUTOK és MINDENFÉLE RÖVIDÁRUK;
kitünő szabásu férfi ingek; esernyök.
!Szabott olcsó árak mellett!

NEMES GÁBOR

Debreczenben, főtér a városházával szemben.

Férfi, női s gyermek lábbeli raktár.

Ajánlja a n. é. közönségnek dusan felszerelt kitünő minőségü férfi, női és gyermek lábbelieit méltányos áron és pontos, gyors kiszolgáltatás mellett; — ugyanott mérték után és mindenféle lábbelik a legjobb anyagból a legrövidebb idő alatt készittetnek; valamint a vidéki megrendelések utánvét mellett azonnal s legkiismeretesen eszközöltetnek.

Mérték szerinti megrendelések legpontosabban.

Férfi, női s gyermek lábbeli raktár.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tisztelettel tudatni s ajánlani tisztán kezelt saját termésü

Érmelléki diószegi hegyi boraimat

s nálam hordó számra 50 litertől fölfelé és butellia számra is kapha ók a varga-utcza 2251. számu házamnál.

Tisztelettel
özv. Swoboda Józsefné
Debreczenben.

Ujonnan berendezett fűszer, festék, csemege és ásványviz kereskedésemben

Főtér, Hajduház, a Bika szállodával szemben.

Ajánlom LEGJOBB MINŐSÉGŰ FŰSZER ÁRUIMAT.

Nagy választékban finom zamatos valódi Cuba, Mocca, Aranyjáva, Gyöngy, Ceilon és Partorico kávékat.

Naponta friss pergelt ès darált kávét.

Valódi orosz és chinai, császár keverék, peccovirág, fekete caraván, narancs, Souchong és congó THEÁT.

Mindenfajta valódi *Angol és Magyar Theasüteményt,*
Ananás, Jamaikai, Cuba és Braziliai Rumot, legfinomabb liqueuröket.
Jalics-féle fehér és vörös pecsenye, angol és spanyol borokat.

Groi, Ementhali, Strachinó, Gorgonzola, Imperiál, Hagenbergi és Parmai

sajtok.

Szepessègi legjobb minöségü fözelékeket,

lequárt, diót, mákot (darálva is).

„István“ gözmalmi liszteket

napi árjegyzék szerint.

Mily és Flóra gyertyát minden nagyságban.

Valódi amerikai Szalon Petroleumot.

Továbbá minden füszer-üzlethez tartozó árukat legjobb minőségben és legelőnyösebb árak mellett.

Tisztelettel

André Károly.

Maria-celli

gyomor-cseppek;

jeles hatásu gyógyszer a gyomor minden bántalmai ellen,

es felülmulhatatlan az étvágy-hiány, gyomorgyengeség, rosz szagu lehellet, szédek, savanyu felbüfögés, kólika, gyomorhurut, gyomorégés hugyhőképződés, tulságos nyálkaképződés, sárgaság, undor és hányás főfájás (ha az a gyomorból ered), gyomorgörcs, székszorulat, a gyomornak tulterheltsége étel és ital által, giliszta, lép- és májbetegség, aranyeres bántalmak ellen. —

Egy üvegcse ára használati utasitással együtt 35 kr.

Kapható: Debreczenben Dr. Rothschnek V. Emil Göltl Nándor, Tamássy gyógyszerész uraknál. Kun-Szt.-Márton Batha Zoltán gyógyszertárában, valamint az oszt.-magyar birodalom minden nagyobb gyógyszertárában és kereskedésében.

Központi szétküldési raktár nagyban és kicsinyben.

Brady Károly,

„az örangyalhoz“ czimzett gyógyszertárában Kremsierben, Morvaországban.

Debreczen, 1884. Nyomatott a „Debreczeni Ellenőr“ könyvnyomdájában, Piacz, SIMONFFY-ház.

A karácsonyfa.

Miért épen, hogy a fenyőág
Van feldiszitve fényesen?
Mért, hogy reája száll az áldás
A fény, e béke-ünnepen?

A Messiásnak jászolánál
Nem zöldelt illatos fenyü. . .
A pásztoroknak áldozatja
Oly áldott s olyan egyszerü.

A vén királyok hódolása
Oly fényes — ámde egybe' sincs
Nyoma az örökzöld galyaknak
Mióta száll rá annyi kincs?

Mióta körzi fejedelmi
Fény? — (Vagy a gyermek mosolya
Nem fényesebb a koronáknál?)
Dicsőbb annál nem volt soha.

. . . Mondta az Ur ő angyalának:
„Fácskát keress én Gáborom,
Mely ifju legyen, i latteljes
És zőldelő mindenkoron.

Törjön az égre, mint a nyárszál
Ága kitárt karu legyen
S a mi fő: szenvedéseimre
Tanitson enyhén, szeliden. . .“

Elméne Gábor s megtalálta
Bérczeknek szirtes homlokán,
Sziklába nőve, égre törve,
S karját kitárta az után.

Minden levél — egy zöld töviske
A mely szur, ámde nem sebez,
Illata gyógyit, — a megváltó
Éltének élőképe ez!

Óh áldjátok meg azt a galyat,
A bus, az örökzöld fenyüt,
Ég adja, hogy a mit jelképez,
A béke mindenek szivéhez
Elérjen, s aldón mindenütt!

Várady Antal.

Egy karácsony-est.

Rajz
Vértesi Gyulától

Baranyay Boldizsár izgatottan jár föl-alá szobájában. Nem tetszik neki semmi. A párolgó vacsora ott áll érintetlenül az asztalon. Sári, a gazdasszony köténye csücskét igazgatva félénken kérdi urától: — Nagyságos uram — talán nem jó a vacsora? Majd főzök mást. Vagy talán beteg nagyságos uram? Majd egy kis herbathét főzök talán.

— Vigye el az ördög magát a herbatheával együtt. Ne daráljon annyit. Menjen ki. Magam akarok maradni.

Sára asszony a kötényt szemeihez emeli s elkezd pityeregni.

— Tiz évi hü szolgálatom jutalma. Igy báuni velem.

— Ha nem tetszik nálam, elmehet. Holnap összeszedheti a bagázsiáját azután föl is ut, le is ut.

Sára asszony nagy sirás közt megy ki a szobából.

— Szörnyüség, szörnyüség! — pattan föl Boldizsár ur — más a karácsony-estét milyen boldogan, vidáman töltheti el, nekem pedig itt kell veszekednem a cselédeimmel.

Mikor azután kifárad a hosszas sétálásban, odaül az ablakhoz s néz merően az átellenes ház ablakaira. Egészen jól bele látni a szobába. A kis karácsonyfa agról a gyertyái olyan barátságos fényt hintenek szét a szobában. A szegény munkás és felesége apró csecsebecséket, játékokat rakosgatnak a fára. S mikor egészen fel van diszitve a kis fa — kinyitják az ajtót s berohan az apróság. Körülszaladgálják a kis fát, azután hol az apát, hol az anyát ölelik, csókolják. A boldogságtól nem találják helyüket sem. A fiatal asszony pedig a férj vállára hajtja fejét — a férj átöleli, megcsokolja.

Busszusan ugrik fel Boldizsár ur a székről s becsukja az ablaktáblákat. Nem akarja látni sem a más boldogságát. A kandallóra egy pár hasábot vet, odahuzza a karszéket elővesz egy kis albumot s lapozgatni kezd benne. Unott mosolyival nézi végig a régi kedvesek arczképeit.

Itt van a szőke Emmi, itt a barna Bella, itt van a kis primadonna . . . . . itt van a szegény Irma is, nem, ezt nem hagyom itt — s kiveszi az egyik arczképet az albumból, azután az albumot visszadobja az asztalra.

— Szegény Irma! ő volt az egyetlen a ki szeretett s rútúl megcsaltam. Milyen szép volt, milyen jó volt! — s amint nézi az arczképet egy nehéz könyescpp gördül végig Baranyai arczán

Eszébe jut az a szomoru történet. Maga előtt látja azt a magas hófehér arczu leányt azokkal az epedő nagy kék szemeivel, selyem szőke hajával s halványpiros parányi ajkával.

A szegény napidijas irnok nagy megtiszteltetésnek vette, hogy főnöke a nagyságos Baranyai ur leányához jár. A szegény öreg olyan ragyogó jövőről álmodozott. A leánya nagyságos asszony lesz, ötet meg majd magához veszi a gazdag vő, megteszi a birtokán ispánnak — azután ott él majd a leánya mellett boldogan. Nem kell egész nap az iróasztal mellett görnyednie. A jó falusi levegő majd helyrehozza az egészségét is. Hiszen ugy sincs neki valami nagy baja. A sok üléstől fáj egy kicsit a melle. Baranyai is mindég avval vigasztalta Irmát, mikor panaszkodott, hogy atvja napról-napra gyöngül, hogy majd helyrehozza a jó falusi levegő. Baranyai folytonosan járt a házhoz, hanem az esküvő napja csak nem akart eljönni. Mikor az öreg Szabó kérdezte, hogy mikor lesz az esküvő mindég azt mondta:

— Majd két hét mulva. — Mikor azután eljött a két hét, akkor rendesen sürgős dolga akadt Baranyainak. Lassanként azután ktmaradt Baranyai a Szabó háztól. Sőt mi több, el is utazott Olaszországba. S csak egy fél év mulva jött haza, mikor már ugy gondolta, elfelejtették az egész dolgot. El is felejtették Az öreg Szabót elutazása után nemsokára eltemették. Megtörte a betegség, meg a leánya bánata. Elment azután oda, ahol nem kell az embernek egész nap az iróasztal mellett görnyedni, ahol nem fáj már az embernek a melle, nem kinozza az a görcsös köhögés. Meggyógyit az a gyepes sirhalom mindent, mindent. Nagyon jól járt az öreg; hogy meghalt. Legalább nem érte meg a leánya szégyenét. Nem látta meg a kis unokáját, akinek nem volt apja. A szép leány pedig eltünt a városból a kis gyermekkel együtt. Nem tudott róla Baranyainak senki hirt adni. Pedig kerestette mindenfelé. Mikor elveszitette Irmát, csak akkor látta be, mennyire szerette. De későn volt már minden.

Erős csöngetés zavarta föl álmodozásaiból Baranyait. Kiküldte az inasát, hogy nézze meg ki van odakin. Kis vártatva visszatért az inas egy levelet hozva.

— Egy kis fiu hozta ezt a levelet nagyságos uram, tessék itt van.

. . . Az égre kérem — jöjjön rögtön, ha van egy parányi irgalom szivében, Az a kis fiu el fogja vezetni hozzám. Ne késsék egy perczig sem, mert meglehet, hogy későn jön.

Irma.

II.

A kis fiu sötét sikátorokon vezette Baranyait. Végre elértek a külváros legelhagyatottabb utczájába. Egy alacsony kis viskóba benyitott a fiu. Összetöpörödött, öreg nő jött Baranyai elé.

— Siessen uram, ha még életben akarja látni, jöjjön csak utánam. —

Végig mentek az udvaron, s az udvar végén egy sárból összetapasztott kis szobába beléptek. A szoba sarkában egy köteg szalma volt vetve, azon feküdt mozdulatlanul egy asszony. Szőke-fürtü, kék szemü leányka borult reá zokogva:

— Ne aludj el édesanyám — nyissd föl a szemedet — nézz reám még egyszer — édes, egyetlen, jó anyám. —

Hej! Baranyai Boldizsár te tetted ezt ilyenné Az erős férfi csak odatántorog a falhoz fájdalmában.

A kinos, göresös köhögés elfogja a beteg asszonyt. Sokáig nem tud szóhoz jutni. Melléből csak lassan bir előtörni a gyenge, fátyolozott hang:

— Még egyszer látni akartalak, éreztem, hogy meghalok.

— Irma! édes egyetlenem, neked nem szabad meghalnod — s reáborul Baranyai a beteg asszonyra, — neked élned kell. Majd meglátod milyen boldogok leszünk még. Elmegyünk a kis faluba, ahol nem ismer senki s ott élünk majd háboritlan boldogságban.

— Későn van már — nyögi a beteg asszony.

— Nincs későn, neked meg kell gyógyulnod s élned kell, ha én értem nem is, de gyermekünkért — magához öleli s forró csókjával árasztja el a kis szőke leányka arczát. —

— Szeressd gyermekünket — lihegi végerőfeszitéssel, s azután lehanyatlik párnájára s lezáródik ajaka örökre.

— Ebressze fel édes anyámat bácsi, kérem ébressze fel, nézze: nem néz reám, nem szól semmit, nem mozdul, ébressze fel, ébressze fel.

Zokogva öleli magához kis leányát Baranyai Boldizsár:

„Edes egyetlen kis leányom.“

A beteg asszony amint az ajtónyilást hallotta, felemelte bágyadt szemeit. Hogy megtört annak a szép szemnek ragyogó sugára. Hogy elfonnyadt, hogy megsárgult az az alabástrom arcz. Hogy összeaszott az a kis száj.

ELSŐ SZERELEM.

Pályanyertes vigjáték 3 felvonásban.
Irta: **Somló Sándor.**
(Mutatvány.)

II. FELVONÁS 18-ik JELENET.

(Leandert egy vadonban nevelték fel, ugy hogy nőt sohasem látott. Egyszer azonban egy arra vetődött királyleányt meglát fürdeni, beleszeret, s azt üzőbe veszi. Elméved s pásztorleányok veszik körül. Leander még sohse látott leányokat, és ezek inceselkedéseit eltüri, sőt engedi magát megkötöztetni. Egy pásztornő szeretni tanitja; ezt a gyönyörü nyelven irott idylli jelenést közöljük.)

IRIS, LEANDER.

Iris [haraggal].
Hallod-e, mért mosolyogsz szivemen?
Leander.
Igy ha beszélsz, sirok szivesen!
Iris.
Gunyra, kaczajra, mért nyilik ajkad?
Leander.
Mit se beszél már, nézz ide, hallgat!
Iris
Szólj, ha parancsolom! [Leander hallgat].
Mit se beszélsz?
Jajszavaidra megrendül e táj,
Hogyha tovább szitod haragom!
Mért nevetél? mért? . . . Akarom
Tudni okát szaporán!
Leander.
Igazán?
Várj csak, el is tudom mondani tán!
Gerlemadár amikor hazavárja,
S még se kerül fészkére a párja,
Csak dudorász, forgatja szemét,
Csüri csavarja árva fejét,
Fészke falát dühösen kaparászsza,
Hópuha pelyhét szélbe dobálja,
Dul, dudorász, motorász, de hiába!
Még se kerül fészkére a párja!
Iris [megrezzen, félre].
Égi sugár ragyog tiszta szemében . . .
Higyjek e gyermeki lágy csevegésben?
Mért kaczagott volu' ő szivemen? . . .
Féli az ostort — — nem hihetem,
S mégis . . . Eh, mindegy itt az idő:
Vesszen a hitves, győzzön a nő! [fenn, szeliden].
Érzed-e gyermek, mid vagyok én?
Leander [gondolkozva].
Nem tudom a szeget ütni fején!
Oh, sohse járt eszem ily uton,
Sejteni gondolom . . . mégse tudom!
Iris.
Én vagyok, urnőd, aki parancsol.
Leander.
És ki reám versz, hogyha haragszol!
Iris.
Az, ki ügyel rád, mint az anya;
Balzsam ütése, gond a szava!
Leander.
Csipkebokor vagy, durva kökény,
Futni ha vágyom, állasz elém:
Vad szederinda vagy lábam előtt,
Fékbe szoritod a menekülőt!
Iris [öleli].
Nézd, karom átfog lágy öléléssel!
Leander.
Ujra hogy illes durva veréssel!
Iris.
Ajkam elaltat, zengve danát . . .
Leander.
Rémülök igy is, hallva szavát!
Iris.
Hő keblemre hajtva fejed,
Bo dogan álmodol, elhiheted!
Leander.
Zöld, puha pázsiton, szikla kövén,
Fülemiledallal álmodom én!
Iris.
Lásd: csunya nem vagyok, lusta, se vén,
Nyája uramnak mind az enyém,
Ám vagyonom' s mindent odaadnék,
Csókra való ajkat ha találnék!
Leander.
Csókra való ajkat . . . milyen az?
Iris.
Szine piros, mint érve cseresznye,
S oly picziny ép, mint a vadon epre.
Vad remegéssel futja körül vér,
Szóra ha zendől: az szerelem;
Sóhaja csókot lágyepedőn kér,
S bár tüz az arczon, könyben a szem:
Tiltsa meg ég, fenyegesse az átok:
Sziv szava dobban, kéz kezet átfog.
Vágy tüze vonz csókját lerabolni,
S csókja után örök éjbe borulni! . . .
Leander.
Csókja után örök éjbe borulni . . .
Iris.
Oh ha szivemre hajolna szived,
Volnál az enyém, mint én a tied:
Számunkra virulna mi isteni szép
Földre kivánkoznék le az ég!
Ajkamat ajkadon, csókot a csókra . . .
Leader.
Nem tudok én igy: szókat a szókra . . .
Iris [bámulva].
Hát ez az isteni láng: szerelem —
Szó csak előtted? Mondd, ugy-e nem?
Leander.
Szó! de milyen fura szó! . . . Szerelem?
Még sose hallám! Nem, sohasem.
Iris [Leandert keblér evonja].
Érzed-e?
Leander.
A szerelem . . .
Iris
Ugye érzed?
Leander.
Érzeni tudjam, mit nem is értek?!
Iris.
A szerelem . . .
Leander [felnevet].
Lem . . . lem . . . Szerelem!
Furcsa bolond szó: lem . . . szerelem! [nevet.]
Iris
[kezét ütésre emeli, majd hirtelen visszaretten, fájdalommal.]
Oh ne kaczagj, érezni fogod,
S jól tudom, akkor eszedbe jutok!
Majd, amidőn tüze lángba boritja
Gyermekes, ártatlan, szivedet
Nem csupa szó lesz az teneked!
Majd ha sietve, vad dühben égve,
Ifju szivedre támad a vész.
Majd ha kiáltasz, s hincs a ki hallja,
Nincs a világnak védeni karja,
S szivre hiába támad az ész,
Majd ha rohansz vesztedbe vakon,
S száll a sohajtás ajkaidon:
„Oh könyörülj hát szent kegyelem!“ . . .
Megtudod, hogy mi az a szerelem!

Shakespear epigonok.

Irta: *Szabolcsi Lajos.*

I.

Sötét, [illegible]os este van. Az elemek találkát adtak maguknak és következetesen dühöngnek, megrettentve a város járókelőit a kik esernyőkkel ellátva is borig áznak. Mindenki fut, siet, menekül, hogy fedél alá jusson a légtisztulás ezen impozáns processussa elől. Még az utczasarkok eleven szegélyei: a kofák is összeszedik mozgó tőkéjüket és helyet szoritanak maguknak a legközelebbi kapu aljában, a hol már is nagy népcseport várja a tiszta láthatárt. A bérkocsisok önkénytelenül jatszák az urat, és a nélkül, hogy a „taxa“ után bővebben tudakozódnának, bérkocsijuk legdiszesebb helyét foglalják el. Rövid pár percz, és a város főutczája kihaltnak látszik — sehol egy emberi lélek. A város lakói el vannak szórva és idegen fedelek alatt konverzálnak az időről, mely a mig emberek lesznek, legkedveltebb társalgási themául fog szolgálni. Vitatják ide vitatják oda, magyarázgatják, és belemélyednek keletkezésének, intenzivitásának okaiba; feljajdulnak, remélkednek és jósolnak. — Na most már szünőben van; — mindjárt eláll; — dehogy áll, hisz még jobban esik; — jaj, a féleségem a gyermekem; — na lesz öröm, ha épen haza kerülök; — Brrrr! — mülllen üdő, müllllen üdő; — Krisztusom, Jézusom! Na most beütött! — Végem van! — Végünk van! — és igy tobább ad infinitum . . .

Ez a természet és az emberek kölcsönös chaosza, a mikor minden szünetel, kivéve a — bünt. Jól tudják ezt a bün hivatott képviselői és alig várják, hogy ezen a teremtésnyujtotta zavarosban halászhassanak. Hogy a rendőrség kettőzött erővel igyekszik ilyenkor a zürzavart egyensulyozni, azt ők hivatalosan tudomásul vették ugyan, de valami különösebb sulyt nem fektetnek reá. Első sorban jön az „üzlet.“

Hogy ez elvükhöz hiven ragaszkodnak azt most is észlelhetjük. A homályosan pislogó gázlámpák világitása mellett két torzonborz, gyanus külsejü, kopott, fiatal sihedert látunk egy mellékutczából felbukkani, a kik bizalmas beszélgetésbe elmerülve bizonyos czél felé törekednek. Az egyik féltve rejt hóna alatt egy tárgyat, mit a másik határozottan a maga részére reklamál. Szó szót követ, és egy darabig egyik sem akar tágitani; végre mégis enged az egyik, a kivánt tárgyat titokteljesen átadja büntársának, a mire az egyensuly látszólag helyre áll. — A sarkon álló és élénken fürkésző konstabler gyanuja azonban a látszólagos egyensuly által még inkább tápot nyer, és mert annyi sok idő után szüksége van végre egy jó fogásra, kigyósimasággal, fojtott léptekkel kerül a tovahaladó két gyanus alak háta mögé, hogy magának inflagranti „bővebb információkat“ szerezzen. Lábujjhegyen lépdel, visszafojtja lélegzetét, és kihegyzi mindkét fülét. Csak ugy eszi a szót, a mit a bősz vihar feléje kerget.

— Hiába beszélsz, én több tapasztalattal birok Az arzenikum az egyedüli helyes. Ez azonnal hat.

— Epen ez a legnagyobb baj. En azt akarom, hogy Döbrenthey a mérgezés után is éljen még egy darabig.

— Minek, te szerencsétlen?

— Hogy beszélhessen!

— Felesleges!

— Korántsem! Ha arzenikumot vagy Cyankalit adunk, Döbrenthey nyomban összerogyik és akkor füstbe megy a leghatásosabb: a meghalási jelenet.

— Lári-fári. Ennek az embernek rohamosan kell kimulni a világból. Megérdemli!

— Tégy akármit, a vitatkozás veled meddő. Ha rám hallgatsz, akkor Döbrentheynek gyufaoldatot adunk be, és akkor még viheti egy darabig

— Gyufaoldatot?

— Igen. Ez is biztos, ha nem is öl azonnal!

— Es hol marad az igazságszolgáltatás?

Erre a kérdésre már a hátuk mögött ólálkodó rendőr adta meg a feleletet.

— Igazságszolgáltatás? Na majd adok én nektek mindjárt igazságszolgáltatást.

Nyomban kiveszi jelző sipját, nagyot sivit, és pár percz alatt ott terem a megerősités. (Félreértések kikerülése végett meg kell jegyeznem, hogy ez nem Debreczenben történt.) A rendőrök mitsem törödve a deliquensek jajveszékelései és mentegetőzéseivel — kimélet nélkül hurczolják be őket a városházára, és a tervezett bün nagyságához mérten a legsötétebb tömlöczbe vetik; elkobozzák tőlük az általuk annyira szorongatott corpus delictit, aztán megelégedetten ismét az utczára mennek, hasonló buzgósággal folytatva az éjjeli razziát.

II.

Másnap délelőtt vaslánczokba verve áll a két deliquens a vizsgáló biró előtt, a

ki előre örülni látszik az „érdekes esetnek,“ bár benső érzelmeit féken tartja. A büntető codex interpretatora kellő komolysággal foglalja el székét, komor ránczokba szedi halvány, hebeset arczát, felteszi sötétkék pápaszemét és megkezdi a vallatást.

— Neve?

— Handa Béla.

— Született?

— Igen!

— Azt kérdem, hogy mikor született?

— 1868. október 16-án.

— Foglalkozása?

— Diák. Gymnasista!

— Jól van, leülhet! És ön?

— Én is az vagyok.

— Neve?

— Banda Guszti.

— Született?

— Bár sohse születtem volna!

— Erre majd később visszatérünk.

Vallása.

— Istentagadó!

— Persze, és mi inditja erre?

— Ha isten lenne ott fenn, én nem lennék ott lenn!

— Üljenek le!

A vizsgáló biró lázasan keresgél az előtte fekvő peres iratokban, mohón kikapja e deliquensek letartóztatásáról szóló jegyzőkönyvet és azt látható érdekkel futja át, miközben jegyzeteket csinál az előtte fekvő papirra.

Handa és Bánda összenéznek és mosolyognak. A vizsgáló biró felfogja a mosolyt, a melyből meggyőződni látszik, hogy itt megátalkodott bünösökkel van dolga. Nem szól semmit — tovább kutat, lapozgat és tanulmányoz. Magában gyüjti a fennforgó ügy quintessencziáját és hivatalos hangon kezd, annak lemorzsolásához:

„Handa Béla és Banda Guszti! Önök azzal vádoltatnak, hogy helybeli tekintélyes polgártársunkat Döbrenthey Pétert szándékosan meg akarták mérgezni. A bün elkövetésére különös tapintattal bevárták tegnap este a vihart, és már indulóban voltak a kiszemelt áldozat háza-felé, a midőn a rend egy éber őre kilesve tervüket — in flagranti elfogta, és a talált gyilkos eszközt, mint corpus delictit ezen vizsgálóbirósághoz szolgáltatta be.“

Handa és Banda hangosan felkaczagtak, a mi a vizsgáló biró részéről erős megdorgálást vont maga után.

— Beismerik bünöket? — kiált reájuk dörgő hangon.

— Igen!

— Meg akarták mérgezni Döbrentheyt?

— Igen, nem tagadjuk.

— És kiskoruságokon kivül mit hoznak fel mentségül?

— Semmit!

— Tehát előre megfontolva, szándékosan akarták elkövetni a mérgezést?

— Előre megfontolva és szándékosan!

— És a megbánás legkisebb jelét sem iérzik?

— Legkisebb jelét sem!

— Mi vitte önöket ez ocsmány bün tervére?

— A költői igazságszolgáltatás!

— Tisztán beszéljen. Nem értem!

— A corpus delicti mindent megmagyaráz.

A vizsgáló biró ur nagy elővigyázattal bontja ki a corpus delictit, ide oda forgatja, aztán ijedten dobja el magától:

— Mérgezett papirszeletek? — kérdi szonyodva a vizsgáló biró.

— Dehogy!

— Beszéljen, mi ez?

— Ez, kérem, egy tragoedia!

— Egy tragoedia?

— Igen egy tragoedia, melynek hőse arzenikum által bukik el.

— Szemfényvesztés!

— Méltóztassé elolvasni a czimet!

A vizsgáló biró homlokára tolja kék pápaszemét és olvas:

„Döbrenthey Péter a keresztes vitéz“

Tragoedia 7 felvonásban.

Irták: Handa Béla és Banda Guszti.

Jégvirágok.

— Karácsonyi karczok, —

Karáksony estéje van. Mindenütt sürgés — forgás, mintha lába kelne a városnak, mindnnki talpon az utczák s boltok tele emberekkel. A nők aprókat lépegetve tipegnek szük czipőikben. A menyét ruka vagy házinyul prémezetből csak a hidegtől kipirosodott arcz látszik ki, mely majd kicsattan.

Nagy csomagokkal megterhelten sietnek haza. A gyermekek sétálni mennek. Az alatt fel kell állitani hamar a karácsonfát, a férjem uram maga nem gyozi, meg neki nem is szabad mindent előre látni.

Még egy két óra s minden házba beköszönt az öröm estélye.

Egyetlen est az évben, melyen az önző emberek nem csak annak örülnek, a mit adnak, hanem annak is a mit adnak.

Az aszfalton most is látható az átczák zoologiája, magános férfiak, agglegények és magános hölgyek. Nem birván csendes családi körrel e szent esten is majd csak egymásra lesznek utalva.

A kerepesi uton egy kopottas ruhába öltözött fiatal leány siet a belváros felé. Egy aszfaltos orvvadász észreveszi a hogy telen kendő alatt is a szép karcsu derekat, a minden lépésnél rengő ruganyos termetet, a szép szabályos arczot a csókra termett ajkat, a tüzes szemeket s a bánatos kifejezést. Az utcza az ő birodalma ott ő uralkodik. Szemtelensége jogot ad neki mindenre. Utána megy a leánynak. Ez sietteti lépteit; akkor megszólitja, hogy hova megy, miért siet?

A lány nem felel; de a férfi nem távozik mellőle ostromulja kérdéseivel, s oly barátságos megnyerő hangon, hogy a lány, — különben is érezvén hiányát valakinek, a ki előtt megkönnyebbithetné lelkét, kipanaszolhatná magát — válaszol a kérdésekre. Azt feleli, hogy Margitnak hivják szegény varró leány; most a kész munkáját viszi haza egy hatvani utczai boltba; siet, hogy felvehesse érte a bért, mert szegény beteg édes anyja várja az orvosságot kis testvérei pedig kenyérért sirnak.

— Be lesz már csukva ilyenkor az a bolt, mondja a férfi, szegény Margit összerezzen e szókra. Ha most nem kapja ki a bérét, mi lesz haldokló édes annyából, éhező testvéreiből? Még jobban sietette lépteit. Ostromlója alig birta követni, biztatja, hogy ne essék kétségbe, majd kölcsönöz ő és oda is ajándékozza. Nem kivan érte semmit, csak egy kis barátságos tekintetet, egy kis kézszoritást, egy kis csókot . . .

Margit nem hallgatott rá, csak rohant. A hatvani utcza közepén — aztán egyszerre megállt; ha kisérője meg nem fogja, a földre roskad. A bolt már be volt zárva. Dörömbölt az ajtaján, de hiába. Azok már haza mentek a karácsonyfákat meggyujtani. Az ő bérét már most csak az ünnepek után fizetik ki. Addig meghalhat a beteg anya gyógyszer nélkül, a testvérek kenyér hiányában. Nincs többé semmijük, a mit el lehetne adni, vagy zálogba tenni. Kétségbeesés környékezi.

Az idegen férfi ott maradt mellette. Karonfogva vezette, hogy le ne essék s ugysut togott a fülébe. A szegény leány alig hallotta hogy mit. Csak anyja nyöszörgése, testvérei sirása csengett fülében; hallotta, hogy valaki azt mondja neki: lesz orvosság a betegnek, kenyér a gyerekeknek, sőt több is lesz: szép karácsonyfa, sütemény, meleg ruha, mint más gyermekeknek. Margit maga sem tudta, merre jár. Szemeit elhomályosi totta a köny, lelkét a kétségbeesés. Tehetetlensége érzetében talán egyenesen a Dunába fut, ha magára van hagyva. De a férj ott volt mellette, vigasztalta, hogy ő ad orvosságra, ételre, mindenre pénzt. Egy egész család nem pusztulhat el éhen, hidegben, betegen. Majd segit ő, — csak a tárczája nincs nála, otthon feledte. De hisz már közel vannak; csak jöjjön fel a kisasszony is, legalább kipihenni magát s egy kicsit átmelegszik.

A szegény leány csak arra gondolt, hogy kap pénzt, sok pénzt, lesz minden, nem halnak meg éhen az otthon valók, hagyta magát felvezettetni az emeletre, be a szobába.

Fél óra mulva még roskadozóbb léptekkel ment le az emeletről most már nem vezette senki; arcza egyszer lánggal égett, majd meg elsápadt; szemei olyanok voltak, mintha fél éjszakát át sirt volna: egész teste járása bágyadt volt.

Most már kezében volt a pénz, vehetett gyógyszert a betegnek, ételt az éhezőknek, ruhát a didergöknek, szép karácsonyfiat a kis gyermekeknek. Van most már minden — csak erénye nincs. De minek is az a szegény leánynak? Az nagy luxus, mit csak a gazdagok üznek, de azok se igen üzik . . .

Mikor az ünnepek után az ujdondász először vette kezébe az ollót, hogy megirja a napihireket, egy könyomatu lapban egy 18 éves szép varró leány öngyilkosságának hirét is olvasta.

— Varró leány? Duna? Már nagyon közönséges. Különben is már három öngyilkosságot leküldtem a nyomdába. Négy sok lesz egyszerre. Takarékosnak kell lenni, ezt elteszem a holnapi számra.

A beteg nő ott nyöszörgött ágyán, a gyerekek kenyeret kértek. — Erényes világ, dobd rá követed az öngyilkosokra mondd, hogy gyávák, önzők . . .

*

A cseléd jelentette, bogy a karácsonyfa meg van gyujtva az ebédlőben.

Eliz félre dobta divatlapját az ebédlőbe ment.

Két szobával tovább férje Béla is felemelkedett székéből, de a mint meghallotta, hogy Eliz kiment, ismét leült s elővette ujságát. Végig olvasta a vezérczikket, a táviratokat, még a közgazdaságba is bele tekintelt; aztán végre ő is neje után ment az ebédlőbe.

Diszes karácsonyfa állott az asztal közepén s alatta értékes ajándékok voltak a kis Géza számára, kit anyja ölelő karjaiban tartva csókolgat.

Mikor Béla belépett, Eliz arcza gyorsan megváltozott a gyöngéd tekintetet daczos haragos villám váltotta fel mely Béla felé röpült.

De a kis fiu oda tartott apjához, megtogta kezét, odavezette a karácsonyfához s ujjongva mutogatott neki mindent.

— Nézd, csak papa! milyen szép! ki csinálta ezt? a kis Jézuska? vagy az édes apa? vagy a kedves mama?

Az apa nem merte megmondani. A cseléd magához ölelte szegény árva gyermeket s csókokkal halmozá el. — Eliz oly hirtelen ugrott oda, mint a nő oroszlán, midőn kölykeit félti, durván rákiáltott férjére.

— Me bántsa! ez az én gyermekem!

— Igen de csak 7 éves koráig!

S Béla egy iratot nyujtott át nejének melyben a szegény kis Gézának nem csak minden jövendő karácsonya, de egész élete is elátkozva.

— Epen most kaptam ügyvédemtől az értesitést, hogy a törvény elválasztott bennünket. Ugy hiszem kellemesebb karácsonyi ajándékot nem adhatnék kegyednek — valamint magamnak sem.

*

Füzzük e még tovább a koszorut a jégvirágokkal, melyeket az élet téli kertjéből szakasztottunk? Elég lesz tán e két szál is, hogy egy meleg szivet lehütsön.

Horváth Károly.

A HADBIRÁK ELŐTT.*)

Irta: **KARCZAG VILMOS.**

— Gyalogos Höke! kiált ki a nagyterembe nyiló ajtón egy rekedt hang.

Mintha rémes álmából ijesztették volna fel, ugy áll talpra két szuronyos őr között a rab. Minden ize reszket mikor a terem ajtajához közeledik. Az egyik őr, a ki mindig jó pajtása volt, vigasztalja, hogy szedje rendbe magát, ne féljen semmit. Ártatlan embernek gondját viseli az Isten.

Höke simára fésült haját, pedrett bajuszát megsimogatja, egyet igazit nadrágján, zubbonyán, s mikor birái előtt megáll szinte hangosat koppan a bakkancs két sarka mikor összeüti, és „vigyáz“ állásba helyezkedik. — Egy pillanatra ő maga is azt hitte, hogy teljesen uralkodik lelke nyugalma fölött, s hogy a birák előtt ártatlanságának tudatában nyugodtan fogja magát viselni, de egyszerre szédülni, forogni kezdett vele a szoba, a melynek falán ott függött a király képe a kinek nevében rászabják a büntetést. Tánczolni kezdett előtte az asztal, a melyik körül egykedvü arczczal ott ültek a birák: A hadbiró, a kapitány, hadnagy, őrmester, szakaszvezető, káplár, tizedes meg az ő jó kenyerespajtása Szücs János gyalogos.

A hadbiró egy poczakos férfi a kinek zsirtól duzzadt arczán semmiféle érzelem nem talál kinyomatot. Két szeme melyet örökösen hunyorgat, alig látszik ki a hosszu öszbe vegyülő szempillák alól, s ha két ajkát beszédre nyitja, az ember elé egy fehér üreg tátong. (A virginia füstje csak az agyvelőt feketiti be, a szájüregét olyan fehérre meszeli, mint a hó.) Kezében egy törvénykönyvet lapozgat, s az acta tömeget forgatja.

Mikor Höke Lajos gyalogos belép, ő már elvégezte referádáját a szóban forgó bünügyben, a melynek nagyon egyszerü tárgya van: Gyalogos Höke négy napi szabadságot töltött otthon, s ezalatt szuronyával Nagy Gábor legényt megölte. A katonai törvények értelmében a gyilkos a hadsereg kötelékéből kitaszittatván kötél általi halállal büntetendő.

— Höke Lajos gyalogos!

— Jelen! kiált a bünös, s kijózanodik kábultságából.

— Mit hozhatsz fel mentségedre?

— Főhadbiró urnak alásan jelentem, nem érzem magam olyan nagy bünösnek, a melyikért olyan csufos módon kelljen elvesznem.

— Mit hozhatsz fel mentségedre? — ismétli a kérdést hörgő hangján a hadbiró.

— A kapitány ur jól ösmer engem. Hüséges szolga voltam. Soha egy büntetésem sem volt; se egyes, se kaszárnya áristom, még csak egy megdorgálás se ért sohasem, eddig az ideig. Ennek az esetnek se én vagyok az oka. Mikor karácsonyra rövid szabadságra hazamentem, hogy a menyasszonyomat meglátogassam, eszembe se jutott volna, hogy talán mint rab kerülök vissza. Alig hogy haza jövök széltibe hosszába suttogni kezd a falu apraja nagyja. Sejtettem, hogy valaminek történni kellett. Első dolgom volt, hogy a Kerekes Sándorék házához siessek, a hol a menyaszonyom . . .

— A szeretőd! — szól közbe a hadbiró.

— Birtam a szavát, az igéretét, hogy menyasszonyom lesz, mihelyt a szolgálatból hazaérkezünk. Erzsikének hivják Enyém volt. Enyém volt a szive, lelke. Enyém volt ... Tessék megengedni, elfog a sirás ha rágondolok . . . Elvesztettem . . .elrabolták tőllem.

— Ne pityeregj itt! A törvény előtt állasz; azt add elő kurtán, röviden a mit mentségedre felhozhatsz.

Görcsös, fuldokló hangon beszél tovább a bünös.

— Nem jött elébem mint máskor, nem örült a hazajöttömnek. Elviseltem, vigasztalgattam magam, hogy talán valami baj érte. Nem tellett sok idő, megtudtam az igazokot, elcsábitotta a hozzám való hajlandóságtól Nagy Gábor . . . Belenyilallott a szivembe, és olyan fájdalmat éreztem, mint mikor az ember a kedvese koporsója után ballag.

— Ez nem tartozik a dologhoz.

— Engedelmet kérek hadbiró ur, nagyon hozzá tartozik, mert nem gonosz szándék vezetett engem abban a szerencsétlenségben, hanem a nagy nagy fájdalom, meg az elkeseredés. Es tessék elhinni, hogy megse történt volna, ha Nagy Gábor csak ezt az egyet vétkezte volna ellenem, mert hát utóvégre is, — gondoltam, — Erzsike tegnap engem szeretett, ma mást szeret, — majd elhagyja azt is, ha megunja . . . Sokáig oda voltam., elfelejtett . . . Na sebaj . . . gombház. Ezt gondoltam. Dehát Nagy Gábornak még egy másik szörnyü büne is volt, a melyikért ha én meg nem büntetem: megbüntette volna az isten. Vagy talán az isten büntetése volt rajta az én cselekedetem . . . Az az ember hadbiró ur nagy bünös volt, — mindjárt meg tetszik látni.

Höke Lajos alig győzi a kendőjével törülni verejtékező homlokát.

— Otthon, az édes szülém házánál azon a szerencsétlen estén, észrevették rajtam, hogy vigság helyett bánat ül az arczomon. Mikor késő este lenyugodott a népség, a Juliska hugom kiszólitott a kis kertbe, azt mondja, hogy egy kis beszédje volna velem. Már ő tudta az én történetemet. Vigasztalgatott s aztán elmesélte nekem a maga történetét. Szeretője volt Nagy Gábor, elcsábitotta, megejtette, és aztán ott hagyta. A szegény leány sirása balsorsa, vagy a magam bubánata kergetett-é, azt bizon már én nem tudom, de ész nélkül futottam a nagy fogadóba. Ott esett meg az a borzasztó dolog. Eleinte szépen kértem, könyörögtem neki. „Gábor — mondom — ha elkövetted a hibát, tedd jóvá a mig nem késő.“

— Ugy teszek a hogy nekem tetszik felelt vissza hetykén. Szemesé a világ.

— Elraboltad a menyasszonyomat!

— Megszereztem magamnak.

— Elraboltad a hugom becsületét!

Felkaczagott az akasztófára való, hogy még a sirban se legyen nyugodalma s a vállát rángatva visszakart ülni a borozó asztal mellé. Megfogtam az inge ujját. Hirtelen, dühösen visszafordult, rám orditott, összeszidott: „Ne nyulj hozzám te kutya kölyök“ kiáltott. A szemem vérben forgott, elfogott a düh, a kétségbeesés, a fájdalom és összeszoritott öklökkel megfenyegettem. Erre felemelte a rézvégü botját és felém ütött. — Vérvörös lett előttem minden, kirántottam a szuronyomat . . , . és . . . . . belészurtam.

A Höke hangja az elbeszélés alatt remegett a haragtól. Azt hitte volna az ember, hogy a birák átérzik minden keservét. Mikor elvégezte mondókáját, a hadbiró szólal meg ismét.

— Ezt már mind tudtuk. Nem a tény állását kérdeztem én, hanem, hogy tud-e valamit mentségére felhozni.

— Hát hadbiró ur alásan kérem, nincs ebben az én szerencsétlenségemben semmi olyan a mi mentsége lehetne a cselekedetemnek?

— Itt nincs helye a discursusnak.

— Hát akkor egyebet én nem tudok, mint a mit most elmondtam.

— Vezessék ki a vádlottat.

Höke Lajost a két szuronyos őr kivezeti. — Az egyik nem állhatja meg szónékül, s a foga között mormog.

— Nincs már neked pardon jó fiu.

Höke összerázkódik; csaknem aléltan bukik le a padra, és fejét két kezébe rejti. Egy egész örökkévalóságig tart, mig a birák odabent tanácskoznak. Pedig ugyis halálra itélik, hát akkor miért nem végeznek gyorsan, minek gyötrik.

A hadbiró odabent ismétli a kötél általi halált kimondó paragraphust. A birák szótlanok maradtak, s a mély csend az itéletben való megnyugvást jelenti.

Egyszerre Szücs János gyalogosnak arcza elhalványul; reszketni kezd; szemei élénken forognak a birák arczán s ajkai mozognak; mintha beszélni akarna, de a hang nem jön ki elszorult torkából.

— Na mit akar? — ordit rá a hadbiró, s szuró tekintetével majd elnyeli a vakmerő kezembert.

Szücs János feláll, de düledezve mint a részeg.

— Beszéljen!

— Hadbiró urnak alásan jelentem. . . . jelentem . . .

Es a szó ismét torkán akad.

— Vagy szóljon, vagy üljön le, rivalt rá harmadszor is a hadbiró.

— Hadbiró urnak alásan jelentem, én Höke Lajos gyalogost, — nem itélem halálra.

A birák arczán megütközés látszik, és a törvénytudó hadbiró elámul a törvényekben járatlan katona fellépésén.

Nem állhatja meg, hogy meg ne kérdezze:

— Miért?

Szücs nem volt elkészülve a kérdésre, nem tud rá megfelelni.

— Adja okát, miért nem?

Akadozva felel Szücs.

— Azt én nem tudom megmondani.

— Pedig azt tudni kell.

— Hadbiró ur kérem alásan, én . . . . én azt az embert . . . . nem itélhetem halálra.

— Miért?

Szücs megrázkódik, hangja egyszerre erős lesz; meggyőződés viszhangzik belőle mikor tüzzel ezeket mondja:

— Azért, mert Höke Lajos ugy cselekedett, a hogy kellett . . . En is ugy tettem volna, a kapitány ur is ugy tett volna!

---

*) A „Magyar Salon kis könyvtára“ karácsonyi gyémánt kiadásából.

27 27

Helybeli és vidéki becses vásárlóimnak szives tudomásukra juttatom, miszerint a

gyermek-játékok,

valamint egyéb

KARÁCSONYI és UJÉVI

ajándèk-tàrgyak

dus választékban megjöttek éz a legolcsóbb árban szerezhetők meg.

Tisztelettel

BAUM MIKSA.

Játék csoportozatokat, tulhalmozott vidéki rendelmények következtében, csakis e hó 22-kéig eszközölhetek ki, posta utján.

27 27

Legalkalmasabb tárgyak

Karácsonyi és ujévi ajándékoknak!

Van szerencsém a nagyérdemü közönséget értesiteni, hogy ARANY és EZÜSTNEMÜ különböző tárgyakból dusan és legnagyobb választékban berendezett ékszer-üzletemben MÉRSÉKELT LESZÁLLITOTT ÁRAKON

karácsonyi és ujévi ajàndékokul

legalkalmasabb és legszebb tárgyak kaphatók.

A nagyérdemü közönség eddig tapasztalt pártfogását jövőben is remélve ajánlom

☛ karácsonyi és ujévi ☚

ajándéktárgyaknak legjutányosabb bevásárlására arany és ezüst ékszer üzletemet a tisztelt közönség figyelmébe.

LŐRINCSÁK LÁSZLÓ

ékszerüzlet-tulajdonos, Széchényi utczán.

HUSZONHATODIK ÉVFOLYAM!

Ingyen regény melléklet minden számhoz és regények kedvezmény áron.

ELŐFIZETÉSI FELHIVÁS

A

„BUDAPESTI BAZÁR“

legczélszerübb, leghasznosabb és leggazdagabb tartalmu divat közlönyre,

melynek minden száma

tizenhat oldalon jelenik meg, a kézimunka miáden agazatához való illusztrációkkal, minden száma a legujabb párisi divat után, müvészetileg rajzolt és szinezett divat képet, ruhák és fehérnemüek készitéséhez hasznos és értelmes magyarázatokkal rajzokat, fehérnemüek himzéséhez mintákat és jelzéséhez monogrammokat hoz.

A *„Budapesti Bazár“* 1885. év januar elsején XXVI. evfolyamába lép. Lapunk fényes fennállását hölgyeink buzgó pártolásának köszönheti, kik mindenkor feltalálták a *„Budapesti Bazár“* ban u mutatójukat, akár a haztartás, akár a divat körében. A *„Budapesti Bazár“* iparkodott mindenkor a legszebbet, a legjobbat és leghasznosabbat adni, s iparkodni fog jövőben is arra, hogy a nővilág, divat, s a háztartás minden agat felkarolva, meghálalhassa ama szivélyes pártolást, melyben a „Budapesti Bazárt“ a magyar hölgyek részesitik.

A „Budapesti Bazár“ a világ minden nyelvén 3000 példányban jelenik meg. Azonban egyetlen idegen nyelvü kiadás sem haladja meg a „Budapesti Bazárt“ mely gazdag szépirodalmi részével, diszes kiállitásával és hasznos mellékletével, páratlanul all a divatlapok között.

A **„Budapesti Bazár“** szépirodalmi részében adunk költeményeket, elbeszéléseket, mulattató és ismeretterjesztő tárczaczikket, a fővárosi elet szemléjét, az irodalom, müvészet és társasélet mozzanatairól és minden számunkban egy illusztrációt. Figyelemmel fogjuk kisérni a fővárosi és vidéki nőképző-, gazdasszony- és nőipar-egyletek munkásságát is.

Ingyenkülön regény-mellékletet adunk egy tizenhat oldalu ivet, melyből t. olvasóinknak idővel csinos könyvtárt gyüjthetnek. Jövő évi ingyenes regénymellékletünk egyik hirneves angol regényiró

„HELÈN“

czimü rendkivül erdekes regénye lesz.

Lapunk szépirodalmi reszeben pedig *Davyl Lajos* legujabb, igen szép es érdekfeszitő regényét, melynek cime:

„Az utolsó Fontbriand“

kezdjük meg.

A „Bupapesti bazár“ divatrészében a müvett hölgy es gondos háziasszony egyaránt megtalálja mindazt, a mi az öltözékre és szalonra vonatkozhatik, azon tudnivalókkal együtt, melyek a hölgyek dolgozó szobáját és a háztartást illetik.

Lapunk divatrésze tehát minden számban 80—90 ábrán mutatja be a legujabb divatot értelmes magyarazatokkal, kivágott szabásmintákkal és mintarajzokkal, párisi divat után müvészileg rajzolt szinezett divatképekkel.

Igen fontos a vidéki t. előfizetőnkre, hogy szerkesztőségünk dijtalanul ajánlkozik mindennemü oly tárgyak megküldésére, a mik a divat, kézimunkák és háztartás körébe tartoznak, s ismerteti a fővárosi e szakban foglalkozó legjelesebb és legjutányosabb üzleteket is.

Rendkivüli kedvezmény az, hogy minden előfizetőnőnek jogában álland saját nevére monogrammokat megrendelni, melyeket mi a mintaivre elkészittetünk vagy külön levélben bérmentve küldünk meg másoló-papirral együtt. Ezen kedvezményben csakis a „Budapesti Bazár“ részesiti t. előfizetőit!

A „Rózsaszin boritékot“ továbbra is „Társalgó-csarnok“-ul engedjük át kedves olvasóinknak, az eddig folytatott kérdésekre és válaszokra.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

A „Budapesti Bazár“-ra az ingyenes regénymellékletlettel együtt:

Egész évre (jan.-tól-dec. végeig) 10 frt — kr.
Fél évre (jan.-tól-jun. végeig 5 „ — „
Negyed évre (jan.-tól-márcz végeig) 2 „ 50 „

Kedvezmény árban rendelhetik meg t. előfizetőink:

A „Budapesti Bazár naptár“-át, füzve: 60 kr., diszkötésben: 1 frt 20 kr.

A „Kilencz Milliomos ember“ czimü regényt 80 kr.

A „Mérgkeverőnő szerelme“ czimü regényt 50 kr.

A „Lucie férje“ czimü regényt 50 kr.

„Az amerikai unokaöcs“ cz. regényt 50 kr.

Az előfizetési pénzeket legczélszerübb postautalványnyal küldeni ily czim alatt:

Király János szerkesztőnek, Budapesten, (**Koronaherczeg-utcza 17. szám**).

„HELÈN“ czimü ingyenes regénymellekletünk szerzője CROKER B. M. hirneves angol regényiró, ki a „secse kisasszony“ czimü regényével az angol olvasóközönség kedvencze lett.

A „Budapesti Bazár“ czimü HÖLGYEK NAPTÁRA diszes kiállitásban jelent meg és mint karácsonyi és ujévi ajándéknak is igen alkalmas.

Hirdetés.

Ezennel értesitem a t. cz. vendéglős és sermérő urakat, hogy miután a szab. kir. Debreczen város tulajdonát képező

Serbehoz.tali vàmszedési jogot

hat egymást követő évre kibéreltem 1885. év januárius 1-től fogva, ugy az ezen napon még raktáron levő, mint a későbben hozatandó serek után eső

behozatali vám — frt 2.65 kr

azaz két forint és hatvanöt krajczár hektoliterjétől — közvetlenül nekem fizetendő.

Kelt Debreczenben, 1884. decemberr 15-én.

Láttam:

BOCZKÓ SÁMUEL rendőrfőkapitány.

ÁRON MIKSA bérlő.

Egyuttal van szerencsém a t. cz. serfogyasztó közönséget értesiteni, hogy sikerült a világhirü

Dréher Antal-féle serfőzdének főkrakfáráf

Debreczen és vidéke

részére megnyernem, és ez által oly kellemes helyzetbe jutottam, hogy a t. cz. közönségnek a legjobb minőségü serekből azon frissen, gyári árakon szolgálhatok.

A t. cz. magánfogyasztó közönségnek pedig folytonosan friss töltésü és legjobb minőségü palaczkser áll rendelkezésére.

A nagyérdemü közönség számos megrendelését kéri

kiváló tisztelettel

Áron Miksa.

Iroda: ideiglenesen pünkösdig Szt.-Anna-utcza 2545.

Raktár: Piacz-utcza (1714. sz.) a kis-uj-utcza szegletén.

SÓS- BORSZESZ

Bàrvàrt Kàrolytól

vaiódi minőségben, eredeti árakon kapható DEBRECZENBEN

Csanak József kereskedèsében

mint egyedüli főraktárnokban.

Ezen hatóságilag engedélyezett kitünő háziszer, mely a szegedi országos kiállitáson érem éremmel, a székesfehérvári kiállitáson ezüst eremmel lett kitüntetve, különösen jó gyógyhatást eszközöl: rheuma, csuz, szaggatás, fagyás, fej-, fog-, és fülfájdalmak is szemgyuladásnál, ezenkivül fogtisztitó szerül is igen ajánlható, a mennyiben a fogak fényét elősegiti, a foghust erősbiti s a szájból minden kellemetlen szagot eltávolit.

Utánzások meggátlása végett alább látható czimlapomat, mely minden egyes üvegre ragasztva van, a budapesti kereskedelmi kamaránál 100/1875. szám alatt mint **védjegyet** bekebeleztettem.

Tisztelettel

Bárvárt Kàroly,

Budapest, IV. ker. Nagymező-uteza

E védjegyet különös figyelembevételre ajánlom.

Legjobb minősèg legolcsóbb árak.

Valódi grácz és marburgi férfi czipők.

Uj czipő üzlet

AZ ARANY CSIZMÁHOZ

DEBRECZEN, Czegléd-utcza, a városháza alatt, a régi takarékpénztár tószomszédságában.

☛ Olcsóbb mint bàrhol. ☚

Legjobb minőségü

női, férfi, és gyermek czipő áruimat

a karácsony és ujévi ünnepek alkalmával

a legolcsóbb àrak mellett

àrusitom el.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve maradok

kiváló tisztelettel

FALK OTTÓ.

Megrendelések mérték után gyorsan és pontosan. Vidéki megrendelések utánvét mellett pontosan eszközöltetnek.

Különlegességek női és férfi báli czipőkben.

Valódi orosz bagaria férfi és fiu csizmák.

FENYVESSY BÉLÁNÉ

női-divat termét

a czegléd-utczai, előbb Bánky, jelenleg

KARDOS-ház első emeletére

helyezte át s kéri a n. é. hölgyközönség további szives támogatását.

Tanuló leányok felvétetnek.

! Legszebb ujdonságok ékszerekben. !

Nagy választékban legszebb kivitelben igen jutányos árban kaphatók

Legujabb ékszerek, zseb és fali órák, ezüstnemüek

LÖFKOVITS ARTHUR és TÁRSA

órás és ékszerésznél

DEBRECZENBEN

Főpiacz 2142. közvetlen a posta mellett.

Karácsoni ajándékok!

Valódi svájczi órák!

Órák!

1 évi jótállással:

	frttól.
Ezüst henger óra	9
„ horgony óra	13
„ Remontoir „	14
„ „ finom	18
Arany női henger	18
Arany női remontoir	25
„ női rem. kettős f.	32
Arany férfi remontoir	30
„ férfi r. ket fedelü	50
8 nap járó inga óra 1 m. 30 cm. hosszu	20
8 nap járó inga óra ütő szerkezet	26
8 nap járó inga óra negyedrát i-métlő	40

	frttól.
Arany női gyürü	2
Arany férfi gyürü	4
Arany karika gyürü	4
Valódi gyémánt gyürü	8
Valódi gyémánt függő	14
Valódi brilliánt függő	25
Arany női karék	16
Ezüst divat karék	2
Arany kereszt	4
Ugyanaz gyémánttal	12
Arany női melltü	15
Legujabb ezüst melltü	2

	frttól.
Ezüst medaillon	2
Arany női medaillon	6
Divatos férfi melltük	2
Arany inggomb párja	3
Arany gombgarnitura	14
Double gombgarnitura	3
Ezüst óralánez	2
Arany férfi lánez	24
Arany nyaklánez	20
Divatos női lánez	18
Arany medaillon lánez	6
Divatos collier	5

Ékszerek

a m. k. fémj. hivatal bélyegével:

	frttól.
13 próbás ezüst czukor tartó	35
13 próbás ezüst gyertya tartó	25
13 próbás ezüst kenyérkosár	35
6 aranyozott gyümölcs kés	15
6 ezüst gyümölcs kés	6
6 aranyoz. mocca kanál	10
Ezüst kulcstartó	4
Ezüst varró eszköz	6
„ aranyoz. pénztárcza	9
„ dohányszelencze	14
Valódi tulaszel-ncze	24
Aranyozott czeruza	3

Kirándulók részletfizetésre küldetnek.

Vidéki megbizások gyorsan s solidul vitetnek ki.

---

144. szám.
1884.

Hirdetmény.

Alólirott birósági végrehajtó a dereczkei kir. járásbiróságnak 1519/1004. P. sz. kiküldő végzése folytán ezennel közhirré teszi, miszerint Morvay László vasadi lakos foglaltató javára 168 frt 75 kr tőke, ennek a kielégitésig járó 6% kamatai, 65 frt 72 kr eddigi s a még felmerülendő költségek biztositására foglalást szenvedett Balázsovics Kalmán mint neje Mártonfy Katinka megbizottja m.-péresi lakosnál az 1883. augusztus hó 24-én felül foglalt 1191 frtra értékelt szoba butor, tajték pipák, kocsi, 2 drb kocsiló és egyéb tárgyakból álló ingóságoknak birói árverésen leendő eladására határidőül 1884. decz. hó 30-ik napjának délelőtti 9 órája M.-Péres községben a helyszinére (Morvay-féle ház) ezennel tüzetik.

Miről árverelni szándékozók azzal értesittetnek, hogy az eladandó ingóságok vételára azonnal készpénzben lesz fizetendő.

Derecske 1884. évi deczember hó 20-dikán.

RÁTH JÓZSEF
birósági végrehajtó.

Legczélszerübb

karácsonyi és ujévi

ajándék

Van szerencsém a nagyérdemü közönség becses tudomására hozni, hogy üzletemben egész éven át összegyült több mint

1000 darab

ruhakelme maradék,

rendkivüli leszállitott olcsó árak mellett

szerdától azaz folyó hó 17-étől kezdve

nagy választékban kaphatók. Kiváló tisztelettel

ROTT L. Debreczen.

Egy főnyeremény határozottan a legszebb

Karácsonyi és ujévi ajándék!

Eladok

igérvényeket és sorsjegyeket:

Bécs városi sorsjegyekre

huzás 1885 január 2-án. — Főnyeremény **200000** frt.

ára csak 2 frt 50 és bélyeg.

HITELINTÉZETI

főnyeremény 150,0000 forint, huzása 1885 január 2-ára 4 frt 50 kr. és 50 kr. bélyeg.

ÁLLAM SORSJEGYEK

huzása már 1884 deczember 29-én.

Főnyeremény 60000 forint ára 2 forint.

KINCSEM SORSJEGYEK.

főnyeremény 50000 frt ára csak 1 frt.

TISZAVÖLGYI SORSJEGYEK

huzása. 1885 január 15, főnyeremény 100000 frt ára csak 2 forint és bélyeg.

MAGYARORSZÁGI HIRLAP IRÓK

nyugdijintézeti sorsjegy

főnyeremény 5000 frt darabja csak 20 kr.

DÉZSI SZINHÁZI SORSJEGY.

főnyeremény 8000 forint, ára 50 kr.

Továbbá kaphatók:

RÉSZLETFIZETÉSRE

A MAGYAR JELZÁLOG HITELBANK.

100 frt nevértékü 4% nyeremény kötvényei 15 havi 7 frt részletekben. — Főnyeremény 50000/100000 frt, huzása 1885 jan. 15.

Katz Jakab

lottógyüjtődéjében főpiacz, Teleky-utcza sarkán.